

UNIVERZITET U SARAJEVU

FILOZOFSKI FAKULTET

**Vijeće Fakulteta**

Broj: 02-01/334

Sarajevo, 3. 10. 2019. godine.

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, Vijeće Fakulteta na 15. elektronskoj sjednici održanoj 3. 10. 2019. godine, *donijelo je*

**O D L U K U**

**I**

Usvajaju se, jednoglasno i bez primjedbi, **SILABUSI ZA ZIMSKI SEMESTAR STUDIJSKE 2019/2020. GODINE FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU.**

**II**

**SILABUSI ZA ZIMSKI SEMESTAR STUDIJSKE 2019/2020. GODINE** iz stava I. ove odluke sastavni je dio ove odluke.

*Obrazloženje*

Silabusi za zimski semestar studijske 2019/2020. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2019/2020. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17.).

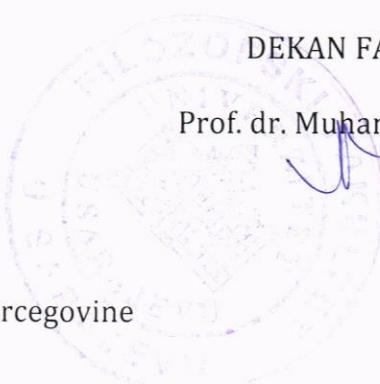
Za zimski semestar studijske 2019/2020. godine nedostaju silabusi za izborne predmete na vanjskoj listi izbornih predmeta kako slijedi: *Jezik, književnost i kultura Jevreja u Bosni i Hercegovine 1, Jezik, književnost i kultura Roma u Bosni i Hercegovini 1, Japanski jezik 1, Kineski jezik 1, Društvena i kulturna historija Kine i Društvena i kulturna historija Japana*, kao i za dio predmeta sa nastavnonaučnih odsjeka: Odsjeka za filozofiju i Odsjeka za književnosti naroda Bosne i Hercegovine.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Odsjeku za anglistiku
3. Odsjeku za filozofiju
4. Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine
5. Dekanu Fakulteta
6. Prodekanima Fakulteta
7. Sekretaru Fakulteta
8. Uz zapisnik
9. Arhiva



## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja učenika s teškoćama u školi						
Šifra/kod	FIL PSI 563	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	5		
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I	Ak. godina	2019/20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta FIL PSI 416 Edukacijska psihologija: motivacijsko-socijalni procesi						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Četvrtkom 8-11h i 12-14h			
Saradnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Četvrtkom 8-11h i 12-14h			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; vježbe 1						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojam individualnih različitosti: učenici sa posebnim potrebama. Novi pristupi i pogledi na odnos prema učenicima s teškoćama u školi (stavovi nastavnika i vršnjaka o učenicima s teškoćama u školi). Prava djece s teškoćama u školi. Djeca sa senzornim smetnjama i zdravstvenim tegobama. Učenici s jezično-govornim smetnjama. Intelektualne teškoće. Identificiranje učenika s teškoćama u učenju te pristupi i metode rada s učenicima s teškoćama u učenju. Hiperaktivnost i poremećaj pažnje. Djeca sa smetnjama u ponašanju i emocionalnim teškoćama. Saradnja s obitelji i stručnjacima.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je da se studenti upoznaju s pojmom učenici s teškoćama u školskom kontekstu. Pojasniti studentima pojedine vrste teškoća kako bi mogli prepoznati probleme prilagodbe učenika s teškoćama u školi te adekvatno učestvovati u procesu obrazovanja ovih učenika.						
Ishodi učenja	<p><u>Znanja:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći prepoznati i objasniti pojam posebnih potreba i probleme prilagodbe učenika s teškoćama u školskom kontekstu.</p> <p><u>Vještine:</u> Nakon uspješno odslušane nastave studenti će moći primijeniti stečena znanja u i izvan školskog konteksta. Očekuje se da će moći opisati karakteristike učenika s teškoćama u školi, razlikovati pojedine vrste teškoća te moći procijeniti prednosti i nedostatke pojedinih intervencijskih pristupa tj. procijeniti primjerenošto pojedinog intervencijskog postupka u odnosu na vrstu teškoće.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Studenti će nakon uspješno odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita biti osposobljeni da stečena znanja i</p>						

*S. Š. / S. Ž. / S. Ž.  
M. Š. / M. Ž. / M. Ž.  
D. Š. / D. Ž. / D. Ž.*

vještine uspješno integriraju i primijene unutar i izvan školskog konteksta te ih kontinuirano produbljuju kroz cjeloživotno učenje. Nakon praćenja ovoga predmeta očekuje se da će studenti u školskom kontekstu moći prepoznati značaj inkluzije, zatim probleme prilagodbe djece s teškoćama u školi te da će moći učestvovati u timskom planiranju, izvedbi i praćenju izvedbe programa njihovog obrazovanja. Spoznaje stecene u okviru ovoga predmeta omogućit će im da ovlađaju adekvatnim oblicima suradnje sa roditeljima, nastavnicima i drugim akterima obrazovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Pojam individualnih različitosti: učenici sa posebnim potrebama.
2.	Stavovi nastavnika i vršnjaka o učenicima s teškoćama u školi.
3.	Učenici sa senzornim smetnjama (vidne smetnje i smetnje sluha).
4.	Učenici s jezično-govornim smetnjama.
5.	Intelektualne teškoće.
6.	Učenici s teškoćama u učenju.
7.	Identificiranje učenika s teškoćama u učenju te pristupi i metode rada s učenicima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Hiperaktivni poremećaj/poremećaj pažnje.
10.	Djeca sa smetnjama u ponašanju i emocionalnim teškoćama.
11.	Vrste emocionalnih teškoća i smetnji u ponašanju.
12.	Prepoznavanje i utvrđivanje emocionalnih teškoća i smetnji u ponašanju, strategije u grupnom i individualnom radu s ovim učenicima.
13.	Učenici sa zdravstvenim tegobama te poremećaji autističnog spektra Aspergerov sindrom.
14.	Prava djece s teškoćama te nužnost saradnje s obitelji i stručnjacima.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p> <p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Načini izvođenja nastave (oblici i metode): frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). <u>Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...</u></p> <p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th><th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th><th style="text-align: center;">Broj bodova</th><th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td><td>Vježba 1</td><td style="text-align: center;">10</td><td style="text-align: center;">10</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td><td>Vježba 2</td><td style="text-align: center;">10</td><td style="text-align: center;">10</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td></td><td style="text-align: center;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td></td><td style="text-align: center;">40</td></tr> <tr> <td></td><td>Završni ispit</td><td></td><td style="text-align: center;">0*</td></tr> <tr> <td align="right" style="vertical-align: bottom; padding-right: 10px;">Ukupno:</td><td style="border-top: none;"></td><td style="border-top: none;"></td><td style="border-top: none; text-align: right;">100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dva izvještaja</li> <li>• Dva parcijalna ispita</li> <li>• Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom</li> </ul> <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitnu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitnu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji – vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Vježba 1	10	10	2.	Vježba 2	10	10	3.	Prvi parcijalni ispit		40	4.	Drugi parcijalni ispit		40		Završni ispit		0*	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Vježba 1	10	10																										
2.	Vježba 2	10	10																										
3.	Prvi parcijalni ispit		40																										
4.	Drugi parcijalni ispit		40																										
	Završni ispit		0*																										
Ukupno:			100%																										

The image shows two handwritten signatures. The top signature is in blue ink and appears to read "Ljubica Đurić". Below it, another signature in blue ink appears to read "D. Đurić".

	<p>Student koji nije prešao prag od 55 % od testa na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</li> <li>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</li> <li>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</li> <li>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</li> <li>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</li> <li>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</li> </ul>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kocijan-Hercigonja, D. (1997). Hiperaktivno dijete. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>2. Ormrod, J. E. (2003). Educational psychology – developing learners. 4th ed. (poglavlje 5). Columbus: Merrill Prentice Hall.</li> <li>3. Velki, T., Romstein, K. (2015). Učimo zajedno. Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Osijek: Naklada.</li> <li>4. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (poglavlje 2). Zagreb: IEP.</li> <li>5. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. (poglavlje 4). Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> </ol> <p><i>Dodatakna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ajduković, M. i sur. (1995). Prevencija poremećaja u ponašanju kod djece stradalnika rata. Zagreb: DPP.</li> <li>2. Blanco, R. F., Bogacki, D. F. (1988). Prescriptions for children with learning and adjustment problems. 3rd ed.. Springfield, Illinois: Charles Thomas Publisher.</li> <li>3. Heward, W., Alber-Morgan, S., Konrad, M. (2017). Exceptional children. An introduction to special education. Eleventh edition. Boston: Pearson Education, Inc.</li> <li>4. Slavin, R. E. (2009). Educational psychology – theory and practice. 9th ed. (odabrano poglavlje). New York: Allyn and Bacon.</li> <li>5. Visser, J., Daniels, H., Cole, T. (2001). Emotional and behavioural difficulties in mainstream schools. New York: Elsevier.</li> </ol>

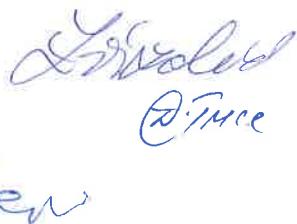


	<ol style="list-style-type: none"><li>6. Westwood, P. (2003). Commonsense methods for children with special needs. Strategies for the regular classroom. Third edition. London and New York: Taylor &amp; Francis e-Library.</li><li>7. Winkel, R. (1996). Djeca koju je teško odgajati: Educa Zagreb.</li><li>8. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</li></ol>
Napomene	

*S. Špoler  
Moderator  
D. Ture*

## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Mentalno zdravlje						
Šifra/kod	FIL PSI 314	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7		
Ciklus studija	I ciklus	Seimestar	V	Ak. godina	2019/20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položeni ispit i predmeta FIL PSI 213 Uvod u razvojnu psihologiju i FIL PSI 219 Psihologija djetinjstva i adolescencije						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Četvrtkom 8-11h i 12-14h			
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Dautbegović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: amidzicamel@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Utorak: 12-14 Četvrtak: 10-13			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet i teorijske osnove mentalne higijene te razvoj koncepta mentalnog zdravlja. Modeli u određivanju pojma mentalnog poremećaja. Epidemiološki metod u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Stigma i stereotipi o mentalnim bolestima. Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija. Stres i kriza. Socijalna podrška. Mentalna higijena u djetinjstvu i adolescenciji te mogućnost preventivnih aktivnosti. Mentalna higijena odraslih (izbor partnera, priprema za brak i obitelj, preventivni rad sa trudnicama, poremećaji bračnih i obiteljskih odnosa, izbor zanimanja, simptomi, posljedice i prevencija profesionalnog sagorijevanja). Problemi alkoholizma, narkomanije te mogućnosti preventivnih aktivnosti.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s teorijom i praksom mentalne higijene. Definirati mentalno zdravlje i mentalnu bolest te objasniti ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Naučiti studente principima prevencije i mjerama uspješnosti preventivnih aktivnosti. Upoznati ih sa stresom i krizom te križnim intervencijama. Pojasniti značaj socijalne podrške za zdravlje ljudi. Poučiti studente o mentalnozdravstvenim aspektima u doba djetinjstva i adolescencije te u odrasloj dobi uz prezentiranje odgovarajućih programa prevencije. Opisati ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja.						
Ishodi učenja	<u>Znanja:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći procijeniti i objasniti teoriju i praksu mentalne higijene. Moći će jasno definirati mentalno zdravlje/bolest te ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Bit će						

  
S. Zvizdić  
D. Čurčić  
M. Šoljan

	<p>osposobljeni da prepoznaju i objasne pojam stigmatizacije te stigme i stereotipa o mentalnim bolestima. Moći će prepoznati simptome stresa te razlikovati stres od krize i traume. Studenti će znati definirati i objasniti osnovne principe prevencije i mjere uspješnosti preventivnih aktivnosti. Moći će objasniti ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja.</p> <p><u>Vještine:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći objasniti i vrednovati teoriju i praksu mentalne higijene. Moći će identificirati stigmu te ukazati na negativne posljedice stigmatizacije mentalno oboljelih osoba. Bit će osposobljeni da primijene adekvatne vještine suočavanja sa stresom. Studenti će steći temelje za planiranje i dizajniranje odgovarajućih programa prevencije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Studenti će nakon uspješno odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita biti osposobljeni da stečena znanja i vještine integriraju i primijene u oblasti prevencije tj. zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja ljudi. Očekuje se da steknu kompetencije koje će im omogućiti razumijevanje procesa planiranja i realizacije preventivnih programa u lokalnoj zajednici. Studenti će biti osposobljeni da se bave složenim pitanjima o etičkim odgovornostima vezanim za područje prevencije.</p>
--	---

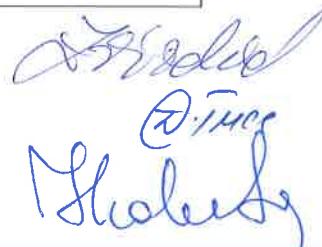
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Predmet i teorijske osnove mentalne higijene uz određenje pojma mentalnog zdravlja i mentalne bolesti – modeli mentalne bolesti.
2.	Značaj epidemiologije u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Stigma i stereotipi o mentalnim bolestima.
3.	Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija.
4.	Stres i vještine suočavanja sa stresom.
5.	Kriza i psihološke krizne intervencije.
6.	Socijalna podrška (aspekti socijalne podrške, izvori i tipovi podrške, istraživanja efekata socijalne podrške na tjelesno i mentalno zdravlje ljudi).
7.	Savladavanje konfliktaka.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Mentalnozdravstveni problemi u djetinjstvu (stres kod djece).
10.	Mentalnozdravstveni problemi u adolescenciji.
11.	Mentalno zdravlje odraslih: izbor partnera, priprema za brak i obitelj, obiteljski

The page contains three handwritten signatures in blue ink. One signature is at the top right, another is in the middle right, and a third is at the bottom right. The handwriting is cursive and appears to be in a personal or professional context.

	život, preventivni rad sa trudnicama.
12.	Mentalno zdravlje odraslih: izbor zanimanja, simptomi i posljedice burnout-a te prevencija profesionalnog sagorijevanja.
13.	Pušenje i prevencija pušenja. Alkoholizam te mogućnosti prevencije konzumiranja alkohola.
14.	Droge, prevencija upotrebe i zloupotrebe droga te prevencija SIDE.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

### RASPORED VJEŽBI PO SEDMICAMA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Obrada modela mentalne bolesti – povjesni pristup.
2.	Spolni/rodni stereotipi i mentalno zdravlje.
3.	Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija specifičnog problema u školskom okruženju (razrada tri nivoa prevencije kroz grupni rad).
4.	Signali stresa (video prezentacija) i vještine suočavanja sa stresom (vježbe disanja, progresivna relaksacija mišića i vježbe istezanja).
5.	Analiza kriznog događaja – intervencija u krizi.
6.	Izvori i tipovi socijalne podrške.
7.	Principi produktivnog razrješenja konflikta – Morton Deutsch (analiza djela „Romeo i Julija“).
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	


  
 Dr. sc. Bojan Škoblar

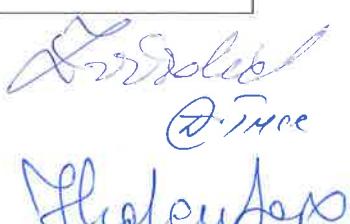
	Stres kod djece.
10.	Krise adolescencije i prevencija kriznih stanja u adolescenciji.
11.	Vježba na terenu – upoznavanje studenata sa programom psihofizičke pripreme za porod te drugim oblicima preventivnog rada tokom trudnoće (pisanje izvještaja).
12.	Trening asertivnosti – preventivne aktivnosti za odrasle. Zadatak za studente: prikupiti informacije o načinu rada zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH (pisanje izvještaja).
13.	Preventivne mjere protiv pušenja. Analiza studentskih zadataka o načinu rada zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH.
14.	Posjeta komuni u zajednici ili gostovanje stručnjaka iz prakse.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave: frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarska nastava	15	15
2.	Izvještaj 1 (grupni rad - program psihofizičke pripreme za porod)	10	10
3.	Izvještaj 2 (individualni rad – rad zavoda za alkoholizam i narkomanije u i izvan BiH)	5	5
4.	Prvi parcijalni ispit		35
5.	Drugi parcijalni ispit		35
6.	Završni ispit		0*
Ukupno: _____ bodova			100%

Handwritten signatures of the professor and student involved in the course.

	<p>Predvidene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Seminarska nastava</li> <li>• Dva izvještaja (individualni i grupni rad studenata)</li> <li>• Dva parcijalna ispita</li> <li>• Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom</li> </ul> <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obradeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obradivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio parcijalne ispite te osvojio procente određene silabusom. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji–vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Skala ocjenjivanja	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Arambašić, L. (2000). Psihološke krizne intervencije (odabrana poglavlja). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.</li> <li>2. Vidanović, I., Kolar, D. (2003). Mentalna higijena. Beograd: Dom za decu i omladinu - LINEA.</li> <li>3. Vlajković, J. (1990). Teorija i praksa mentalne higijene. II izdanje. Beograd: SDPS.</li> <li>4. Zvizdić, S. (2015). Socijalna podrška i rezilijencija kod djece i adolescenata. Sarajevo: Filozofski fakultet (poglavlja: Rezilijencija i njena priroda; Socijalna podrška). <a href="http://www.ff-eizdavstvo.ba/Books/Socijalna_podrska_i_rezilijencija_kod_djece_i_adolescenta.pdf">http://www.ff-eizdavstvo.ba/Books/Socijalna_podrska_i_rezilijencija_kod_djece_i_adolescenta.pdf</a></li> </ol>
Literatura	

	<p><i>Dodataknja</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Božičević, V., Brlas, S., Gulin, M. (2012). Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja: Priručnik za psihološku djelatnost u zaštiti i promicanju mentalnog zdravlja. Virovitica.</li> <li>2. Carr, A. (2006). Prevention: What Works with Children and Adolescents? A Critical Review of Psychological Prevention Programmes for Children, Adolescents and their Families. New York: Taylor &amp; Francis e-Library.</li> <li>3. Lacković-Grgin, K. (2000). Stres u djece i adolescenata (odabrana poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>4. Tudor, K. (1996). Mental Health Promotion: Paradigms and Practice. London: Routledge.</li> <li>5. Veljković, J. (1970). Uvod u mentalnu higijenu i socijalnu psihijatriju (odabrano poglavlje). II, popravljeno izdanje. Beograd-Zagreb: Medicinska knjiga.</li> <li>6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</li> </ol>
Napomene	

## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Edukacijska psihologija: učenje i poučavanje						
Šifra/kod	FIL PSI 411	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	1	Ak. godina	2019/20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema						
Jezik izvođenja nastave	B/H/S						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Četvrtkom 8-11h i 12-14h			
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Dautbegović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: amidzicamel@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Utorak: 12-14 Četvrtak: 10-13			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi, metode i tehnike istraživanja u području psihologije obrazovanja. Teorije učenja i njihova primjena u školskom kontekstu. Pokazatelji djelotvornosti poučavanja. Osobine nastavnika povezane s procesom poučavanja. Metode (i pristupi) poučavanja. Poučavanje specifičnih sadržaja: čitanje i pisanje, rješavanje matematičkih problema, prirodne znanosti. Procjenjivanje i mjerjenje školskog postignuća učenika. Pripremljenost djeteta za polazak u školu. Planiranje i evaluacija obrazovnog procesa.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s glavnim pojmovima, teorijskim osnovama i metodama istraživanja u području učenja i poučavanja. Uputiti ih u teorije učenja te njihovu primjenu u obrazovnoj praksi. Opisati im različite pristupe poučavanju te njihove prednosti i ograničenja. Poučiti studente načinima procjenjivanja i mjerjenja znanja te objasniti im evaluaciju obrazovnog procesa. Upoznati studente s ulogom psihologa u ispitivanju pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.						
Ishodi učenja	Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći prepoznati i definirati temeljne pojmove i spoznaje iz psihologije obrazovanja (učenje, pamćenje, zaboravljanje...), njene metode istraživanja te njenu ulogu u učenju i poučavanju. Bit će sposobni opisati različite teorijske pristupe učenju te će ih moći adekvatno primijeniti u školskom kontekstu tj. obrazovnoj praksi. Moći će objasniti odnos između procesa učenja i poučavanja. Poznavat će osobine učitelja kao odrednice procesa poučavanja. U radu sa učenicima i nastavnicima, moći će primijeniti postupke za poticanje razvoja strategija i tehnika učenja te će znati planirati						

*D. Željković  
D. Šimić  
H. Čolaković*

poučavanje i primijeniti različite metode poučavanja. Bit će osposobljeni da primjene postupke za provjeru i procjenu školskog postignuća, a očekuje se i da ovladaju evaluacijom rada nastavnika i ispitivanjem pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Predmet i teorijske osnove edukacijske psihologije.
2.	Metode i tehnike istraživanja edukacijske psihologije (sociometrijske tehnike, itd.).
3.	Definicije i značaj učenja – proces učenja. Bihevioristički pristupi učenju – klasično uvjetovanje.
4.	Bihevioristički pristupi učenju – operantno uvjetovanje.
5.	Kognitivistički pristupi učenju i pamćenju.
6.	Socijalne teorije učenja.
7.	Pokazatelji djelotvornosti poučavanja te osobine nastavnika i uspješno poučavanje.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Metode poučavanja.
10.	Poučavanje specifičnih sadržaja: čitanje i pisanje, rješavanje matematičkih problema, prirodne znanosti.
11.	Procjenjivanje i mjerjenje znanja.
12.	Pripremljenost djece za polazak u osnovnu školu.
13.	Ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu.
14.	Evaluacija obrazovnog procesa i evaluacija rada nastavnika.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.

## RASPORED VJEŽBI PO SEDMICAMA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Sociometrijski postupak i "O" tehnika (studenti će dobiti zadatak za vježbu na terenu).
2.	Vježba na terenu.
3.	Analiza izvještaja – sociometrijski postupak.
4.	Navike učenja.
5.	Transfer i interferencija u učenju (retroaktivna interferencija).
6.	Razlike između biheviorističkih teorija učenja i Bandurine teorije socijalnog učenja.
7.	Karakteristike uspješnih nastavnika te Pigmalion u razredu: očekivanja nastavnika i intelektualni razvoj učenika.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Vještina aktivnog slušanja i vještina odgovaranja učiteljice. Mnemotehnike. Uspostavljanje samoregulacije ponašanja pri pripremanju ispita.
10.	Čitanje u procesu učenja i poučavanje matematike.
11.	Konstrukcija testova znanja i nizova zadataka objektivnog tipa.
12.	Upoznavanje studenata sa testovima za ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu (studenti će dobiti zadatak za vježbu na terenu).
13.	Vježba na terenu.
14.	Analiza izvještaja: „ <i>Ispitivanje pripremljenosti djece za polazak u osnovnu školu</i> “.
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)


  
 Dr. sc. Božica Šolc

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<b>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</b>  <b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</b>	<p>Načini izvođenja nastave (oblici i metode): frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...</p> <p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr style="background-color: #cccccc;"> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Seminarska nastava</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">15</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">15</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Izvještaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Izvještaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Prvi parcijalni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">35</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Drugi parcijalni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">35</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">6.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Završni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">0*</td> </tr> <tr> <td align="right" style="padding: 5px;"> </td> <td align="right" style="padding: 5px;"><b>Ukupno:</b></td> <td align="right" style="padding: 5px;"><b>bodova</b></td> <td align="right" style="padding: 5px;"><b>100%</b></td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Seminarska nastava</li> <li>• Dva izvještaja (individualni rad studenata)</li> <li>• Dva parcijalna ispita</li> <li>• Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu s 15. sedmicom</li> </ul> <p><b>*Napomena:</b> Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitnu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio parcijalne ispite te osvojio procente određene silabusom. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (seminarska nastava, izvještaji – vježbe, itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarska nastava	15	15	2.	Izvještaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)	5	5	3.	Izvještaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)	10	10	4.	Prvi parcijalni ispit		35	5.	Drugi parcijalni ispit		35	6.	Završni ispit		0*		<b>Ukupno:</b>	<b>bodova</b>	<b>100%</b>
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Seminarska nastava	15	15																														
2.	Izvještaj 1 (individualni rad - sociometrijski postupak)	5	5																														
3.	Izvještaj 2 (individualni rad - ispitivanje pripremljenosti djece za školu)	10	10																														
4.	Prvi parcijalni ispit		35																														
5.	Drugi parcijalni ispit		35																														
6.	Završni ispit		0*																														
	<b>Ukupno:</b>	<b>bodova</b>	<b>100%</b>																														

A. Špoler  
D. Čme  
Holeudor

	Student koji nije prešao prag od 55 % od testa na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:  a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2005). Metode obrazovnih istraživanja. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>2. Hitrec, G. (1991). Kako pripremiti dijete za školu (odabrana poglavlja). Zagreb: Školska knjiga.</li> <li>3. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahovid-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (odabrana poglavlja). Zagreb: IEP.</li> <li>4. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> </ol> <p><i>Dodatačna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Čudina-Obradović, M. (2004). Kad kraljevna piše kraljeviću: psihološki temelji učenja čitanja i pisanja. Zagreb: Korak po korak.</li> <li>2. Grgin, T. (2001). Školsko ocjenjivanje znanja. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>3. Liebeck, P. (1995). Kako djeca uče matematiku? Zagreb: Educa.</li> <li>4. Schunk, D. H. (2000). Learning theories: an educational perspective. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.</li> <li>5. Slavin, R. E. (2009). Educational psychology – theory and practice. 6th ed. (odabrana poglavlja). New York: Allyn and Bacon.</li> <li>6. Woolfolk, A. (2010) Educational Psychology. Eighth Edition (odabrana poglavlja). Boston: Allyn and Bacon.</li> </ol>
Napomene	





UNIVERZITET U SARAJEVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Psihologija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>Psihologija boli</b>						
Šifra/kod	FIL PSI 361	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2		
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sabina Alispahić					
	Kontakt podaci	Kabinet: 163/II E-mail: <a href="mailto:sabina_alispahic@hotmail.com">sabina_alispahic@hotmail.com</a> Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Srijedom od 11 do 13; Četvrtkom od 12 do 14 i od 18 do 19. (OBAVEZNA NAJAVA NA MAIL)			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 Seminar: 0 Vježbe: 0						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Značenje sintagme 'psihologija boli'. Teorije boli. Kontekstualne osobitosti doživljaja boli. Individualne razlike u doživljaju boli (spol, osobine ličnosti, kulturne i rasne razlike). Vrste boli. Psihološka stanja i bol. Hronična bol i psihopatologija. Psihološka procjena boli. Psihološki tretmani boli. Uloga psihologa u zdravstvenim centrima za tretman boli.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da studenti nauče kako se psihologija, kao znanost i struka, teorijski i praktično odnosi prema doživljaju boli. Polaznici trebaju usvojiti specifična znanja o prirodi boli.						
Ishodi učenja	Studenti će savladati osnovne pojmove iz područja psihologije boli. Također će usvojiti znanja o mjerenu i tretmanu boli iz psihološke perspektive, kao i o značaju uloge psihologa u interdisciplinarnom kontekstu liječenja boli.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Predstavljanje plana i programa predavanja
2.	Bol i psihologija
3.	Teorije o nastanku boli
4.	Holistički pogled na tjelesni simptom
5.	Metafizičko značenje boli
6.	Placebo i nocebo
7.	Zdravstveni centri za tretman boli: uloga psihologa
8.	<b>Prvi parcijalni ispit</b>
9.	“Tijelo boli”
10.	Svjesnost: put ka izlasku iz bola
11.	Procjena boli
12.	Tretmani boli
13.	Bol kod djece
14.	Završna razmatranja, zaključivanje semestra i evaluacija nastave
15.	<b>Drugi parcijalni ispit</b>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	<b>Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu</b>
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Interaktivna nastava; Radionice; Debata; Praktičan rad na terenu; Analiza studije slučaja.</p>																				
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="450 457 1462 720"> <thead> <tr> <th>R.br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Kritički osvrt na knjigu</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td colspan="2">100%</td></tr> </tbody> </table>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Kritički osvrt na knjigu	20	20	2.	Prvi parcijalni ispit	40	40	3.	Drugi parcijalni ispit	40	40	Ukupno: 100 bodova		100%	
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Kritički osvrt na knjigu	20	20																		
2.	Prvi parcijalni ispit	40	40																		
3.	Drugi parcijalni ispit	40	40																		
Ukupno: 100 bodova		100%																			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p><b>Napomena:</b> Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalnom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit <i>nije</i> preduslov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaze onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitnu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>																				
	<table border="1" data-bbox="450 1371 1462 1888"> <thead> <tr> <th>R.br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Opis</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Kritički osvrt na knjigu</td><td>U prvom dijelu semestra studenti trebaju napisati kritički osvrt na jednu od predloženih knjiga. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>Na prvom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>Na drugom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td></tr> </tbody> </table>	R.br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Kritički osvrt na knjigu	U prvom dijelu semestra studenti trebaju napisati kritički osvrt na jednu od predloženih knjiga. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .	3.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .								
R.br.	Elementi praćenja	Opis																			
1.	Kritički osvrt na knjigu	U prvom dijelu semestra studenti trebaju napisati kritički osvrt na jednu od predloženih knjiga. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																			
2.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																			
3.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																			
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-</p>																				

	<p>100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
	<p><b>Obavezna</b></p> <p>Alispahić, S. (2016). <i>Psihologija boli</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet (elektronska publikacija): <a href="http://www.ff-eizdavstvo.ba/Books/Psihologija_boli.pdf">http://www.ff-eizdavstvo.ba/Books/Psihologija_boli.pdf</a></p> <p>Lipton, B. H. (2006). <i>Biologija vjerovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga, poglavlje 5.</p> <p>Tolle, E. (2004). <i>Moć sadašnjeg trenutka</i>. Beograd : Čarobna knjiga, poglavlje 2.</p> <p>Tolle, E. (2005). <i>Nova zemlja</i>. Zagreb : V.B.Z. d.o.o., poglavlja 5 i 6</p>
Literatura	<p><b>Dodatna</b></p> <p>Alexander, J. (2012). <i>The Hidden Psychology of Pain</i>. Bloomington: Balboa Press</p> <p>Alispahić, S. (2017). Primjena svjesne usredotočenosti (mindfulness) u tretmanu hronične boli. <i>Četvrti sarajevski dani psihologije</i>, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Zbornik radova, str. 147-158).</p> <p>Alispahić, S. i Godinjak, A. (2018). <i>(R)evolucija odnosa ljekar-pacijent</i>. Sarajevo: TDP.</p> <p>Buljan, D. (2015). <i>Konzultativno-suradna psihijatrija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Hadjistavropulos, T. i Craig, K. D. (2004). <i>Pain. Psychological Perspectives</i>. London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.</p> <p>Huston, G. (2015). <i>PAIN. An Owner's Manual : Intimate conversations about pain</i>. Los Angeles : Teen Pain Press.</p> <p>Koprek, I. (2014). Bol — izazov i poticaj. Filozofsko-teologijski esej o boli. <i>Obnov. život</i>, 69, 1, 71– 81.</p> <p>Mayo Clinic (2005). <i>O kroničnoj boli</i>. Praktični savjeti za aktivniji život. Zagreb: Medicinska naklada.</p> <p>Przekop, P. (2015). <i>Pobedite hronični bol. Umom protiv bola</i>. Novi Sad: Psihopolis.</p> <p>Van Griensven, H., Strong, J., i Unruh, A. (2013). <i>Pain: a textbook for health professionals</i>. Churchill Livingstone.</p> <p><b>Prijedlozi knjiga za kritički osvrt:</b></p> <p>Blekbenn, E. i Epel, E. (2017). <i>Telomere. Ključ dugovečnosti</i>. Beograd: Laguna.</p> <p>Bomon, Dž. (2013). <i>Moć praštanja</i>. Beograd: Leo commerce.</p> <p>Dalke, R. (2013). <i>Bolest kao govor duše</i>. Beograd: Laguna.</p> <p>Detlefsen, T. i Dalke, R. (2012). <i>Bolest kao put</i>. Beograd: Laguna.</p> <p>Dispenza, J. (2015). <i>Placebo ste vi</i>. Zagreb: Makronova.</p> <p>Dispenza, J. (2017). <i>Ostvari svoje neograničene sposobnosti</i>. Zagreb: Planetopija.</p>

- Dispenza, J. (2017). *Stvorite novo ja*. Beograd: Leo commerce.
- Drakulić, S. (2007). *Frida ili oboli*. Zagreb: Profil proza.
- Hay, L. L. i Šulc, M. L. (2013). *Sve je dobro*. Beograd : Leo commerce
- Hay, L. (1984). *Kako da izlečite svoj život*. Beogad : VERBA.
- Hayes, C. S. (2017). *Izađi iz svog uma u svoj život*. Banja Luka : MyBook d.o.o.
- Ortner, N. (2016). *Tapkanje kao rešenje za oslobođanje od bola*. Beograd : VERBA.
- Tolle, E. (2004). *Moć sadašnjeg trenutka*. Beograd : Čarobna knjiga.

M. Špoljarić  
D. Mace  
M. Golombok



UNIVERZITET U SARAJEVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

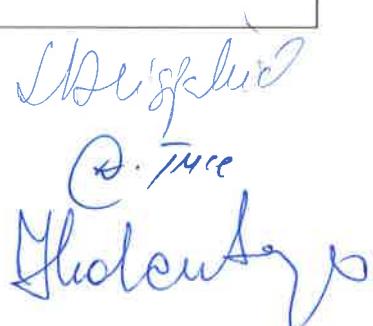
**SYLLABUS**

Odsjek	Psihologija							
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>Psihopatologija</b>							
Šifra/kod	FIL PSI 415	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5			
Ciklus studija	II	Semestar	1.	Ak. godina	2019/2020			
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-							
Jezik izvođenja nastave	BHS							
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sabina Alispahić						
	Kontakt podaci	Kabinet: 163/II E-mail: <a href="mailto:sabina_alispahic@hotmail.com">sabina_alispahic@hotmail.com</a> Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Srijedom od 11 do 13; Četvrtkom od 12 do 14 i od 18 do 19. <b>(OBAVEZNA NAJAVA NA MAIL)</b>				
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2	Seminar: 1	Vježbe: 0					
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Poremećaji ličnosti; Alternativni DSM-5 model za poremećaje ličnosti; Seksualne disfunkcije; Rodna disforija; Parafilični poremećaji; Poremećaji hranjenja i jedenja; Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji.							
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj predmeta je da se studenti upoznaju s osnovnim opštim i specifičnim pitanjima istraživanja i razumijevanja psihičkih poremećaja važnih za kliničku praksu.							
Ishodi učenja	Studenti će savladati osnovne informacije o etiologiji, epidemiologiji, kliničkoj slici, dijagnostičkim kriterijima i diferencijalnoj dijagnozi o pojedinim kategorijama psiholoških poremećaja.							

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Predstavljanje plana i programa predavanja
2.	Zdrava vs. abnormalna ličnost
3.	Poremećaji ličnosti: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
4.	Kategorijalni i alternativni DSM-5 modeli za poremećaje ličnosti
5.	Psihologija seksualnosti <i>* predati kritički osvrt</i>
6.	Seksualne disfunkcije i spolna disforija: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
7.	Parafilični poremećaji: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
8.	<b>Prvi parcijalni ispit</b>
9.	Abnormalni doživljaj hrane: kako se hranimo?
10.	Poremećaji hranjenja i jedenja: etiologija i prevalencija, klinička slika i tretman
11.	Kategorijalni pristup poremećajima hranjenja i jedenja
12.	Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji: etiologija, prevalencija, klinička slika i tretman
13.	Savremeni pogled na shizofreniju
14.	Završna razmatranja, zaključivanje semestra i evaluacija nastave
15.	<b>Drugi parcijalni ispit</b>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	<b>Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu</b>
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Interaktivna nastava; Analiza studije slučaja; Igranje uloga;</p>																																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="430 428 1394 743"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad (grupni zadatak)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kritički osvrt na knjigu (individualni zadatak)</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p><b>Napomena:</b>  Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitnu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitnu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalnom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.  Položen prvi parcijalni ispit nije preduslov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaze onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitnu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <table border="1" data-bbox="406 1432 1418 2004"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>Na seminarSKOJ nastavi student može izbrati da predstavi studiju slučaja/lično iskustvo/tretman/alternativni pogled na etiologiju poremećaja/ knjigu/film/video... Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kritički osvrt na knjigu</td> <td>U prvom dijelu semestra studenti trebaju odabrati knjigu iz područja psihopatologije i napisati kritički osvrt. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>Na prvom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>Na drugom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad (grupni zadatak)	10	10	2.	Kritički osvrt na knjigu (individualni zadatak)	20	20	3.	Prvi parcijalni ispit	35	35	4.	Drugi parcijalni ispit	35	35	Ukupno: 100 bodova			100%	R. br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Seminarski rad	Na seminarSKOJ nastavi student može izbrati da predstavi studiju slučaja/lično iskustvo/tretman/alternativni pogled na etiologiju poremećaja/ knjigu/film/video... Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Kritički osvrt na knjigu	U prvom dijelu semestra studenti trebaju odabrati knjigu iz područja psihopatologije i napisati kritički osvrt. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .	4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																					
1.	Seminarski rad (grupni zadatak)	10	10																																					
2.	Kritički osvrt na knjigu (individualni zadatak)	20	20																																					
3.	Prvi parcijalni ispit	35	35																																					
4.	Drugi parcijalni ispit	35	35																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																					
R. br.	Elementi praćenja	Opis																																						
1.	Seminarski rad	Na seminarSKOJ nastavi student može izbrati da predstavi studiju slučaja/lično iskustvo/tretman/alternativni pogled na etiologiju poremećaja/ knjigu/film/video... Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
2.	Kritički osvrt na knjigu	U prvom dijelu semestra studenti trebaju odabrati knjigu iz područja psihopatologije i napisati kritički osvrt. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitnu student polaze gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</li> <li>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</li> <li>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</li> <li>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</li> <li>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</li> <li>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</li> </ul>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Davison, G. C. i Neale, J. M. (1999). <i>Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (poglavlja 10, 12, 13, i 14).</li> <li>2. Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (poglavlja Poremećaji ličnosti, Alternativni DSM-5 model za poremećaje ličnosti, Seksualne disfunkcije, Rodna disforija, Parafilični poremećaji, Poremećaji hranjenja i jedenja, i Poremećaji iz spektra shizofrenije i drugi psihotični poremećaji).</li> </ol>
	<p><i>Dodatačna</i></p> <p>Begić, D. (2014). <i>Psihopatologija</i>. Zagreb: Medicinska naklada.</p> <p>Delić, A., Hrustić, M., Perić, N. i Šabović, J. (2012). <i>Priručnik psihosocijalne intervencije za osobe oboljele od shizofrenije</i>. Tuzla: Duero d.o.o.</p> <p>Dutton, K. (2012). <i>The wisdom of psychopaths</i>. Canada: Doubleday.</p> <p>Hall, W. (2012). <i>Vodič za skidanje sa psihijatrijskih lijekova: pristup smanjenja štete</i>. Sarajevo: Metanoia.</p> <p>Kecmanović, D. (1992). <i>Kako živjeti sa shizofrenim bolesnikom</i>. Sarajevo: Uniprint.</p> <p>Mason, P.T. i Kreger, R. (2003). <i>Prestanite hodati po ljudskama jajeta</i>. Zagreb: Jesenski i Turk.</p> <p>Neala Ambrosi-Randić, N. (2004). <i>Razvoj poremećaja hranjenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Singer Kaplan, H. (2003). <i>Psihoterapija poremećaja seksualne želje: problemi spolnog funkcioniranja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Svab, D. (2014). <i>Naš mozak-to smo mi: od materice do Alchajmara</i>. Beograd: Plato.</p> <p>Treasure, J., Schmidt, U. i Van Furth, E. (2009). <i>Poremećaji ishrane</i>. Beograd: Medicinska knjiga.</p>


  
 Dr. sc. mag. Bojan Stojanović

**UNIVERZITET U SARAJAVU**  
**FILOZOFSKI FAKULTET**  
**SILABUS**

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>POJEDINAC I SOCIJALNE INTERAKCIJE</b>				
Šifra/kod	Fil PSI 414	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	drugi	Semestar	prvi	Akademска godina	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Saša Drače, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 E-mail: <a href="mailto:dracesasa@gmail.com">dracesasa@gmail.com</a> Telefon: 253 269	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00-12:30 Utotak: 10:00-12:00 14:00-14:30	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. sc Nina Hadžiahmetović, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: <a href="mailto:n.hadziahmetovic@gmail.com">n.hadziahmetovic@gmail.com</a> Telefon: 253 110	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Socijalna interakcija. Socijalna facilitacija. Načela recipročnosti i selektivnosti. Motivi i posljedice udruživanja i vezivanja s drugima. Usamljenost i izolacija. Privrženost i stilovi vezivanja. Međuljudska privlačnost. Razvoj intimnih veza. Tipovi veza. Komunikacija i samootkrivanje u različitim tipovima veza. Sukobi i prekid. Strategije rješavanja sukoba. Ljubomora. Agresivno ponašanje. Teorije agresivnosti. Prosocijalno ponašanje i altruirazam.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Na ovom kolegiju cilj je omogućiti studentima razumijevanje specifičnih uloga i značaja odnosa s drugima u različitim aspektima individualnog i socijalnog funkcioniranja.				
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u oblike socijalnog utjecaja koje vrši pojedinac na svoj socijalni kontekst, u elemente prosocijalnog ponašanja i utjecaja drugih na prosocijalno ponašanje u svakodnevnim i vanrednim uslovima, kao i u teorije agresivnog ponašanja i međuljudske privlačnosti. Studenti bi takođe trebali biti u mogućnosti argumentovati spoznaje iz odnosa pojedinca i njegove okoline služeći se klasičnim i suvremenim znanstvenim podacima.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijska sedmica. Upoznavanje studenata sa nastavnim gradivom.
2.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Zajonc i Cottrell
3.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Sanders i Baron
4.	Socijalna facilitacija i inhibicija: Teorija napora
5.	Prosocijalno ponašanje. Definicije i osnovni pojmovi.
6.	Prosocijalno ponašanje. Definicije i motivi prosocijalnog ponašanja.
7.	Prosocijalno ponašanje. Individualne i situacione odrednice prosocijalnog ponašanja.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Prosocijalno ponašanje. Efekat posmatrača (bystander effect)
10.	Agresivno ponašanje. Definicije. Agresija kao instinkt. Socijalne odrednice agresivnog ponašanja.
11.	Neuralni i hemijski uticaji na agresivno ponašanje
12.	Frustracijski modeli agresije
13.	Bandurina teorija socijalnog učenja
14.	Studentske prezentacije
15.	Studentske prezentacije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	



	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aronson, E., Wilson, D. T., Akert, R. (2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: MATE. (poglavlje 10, str: 336 – 379; poglavlj 11, str: 380 – 413; poglavlj 12, str: 414 – 453); dio o socijalnoj facilitaciji i zabušavanju iz poglavlj 9 (str. 305 – 313).</li> <li>2. Myers, D. G. (1999). <i>Social Psychology (the 6th edition)</i>. McGraw – Hill. Inc. (poglavlje 10, str: 383 – 425; poglavlj 11, str: 427 – 471; poglavlj 12, str: 473 - 512</li> <li>3. Članci iz znanstvene periodike koje će studenti dobiti u toku predavanja i vježbi.</li> </ol> <p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	

**UNIVERZITET U SARAJAVU**  
**FILOZOFSKI FAKULTET**  
**SILABUS**

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodologija neeksperimentalne psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 214	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	prvi	Semestar	treći	Akademска godina	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	FIL PSI 120 Metodologija eksperimentalne psihologije FIL PSI 112 Statistika u psihologiji 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc. Saša Drače, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 (psihološki laboratorij) E-mail: <a href="mailto:dracesasa@gmail.com">dracesasa@gmail.com</a> Telefon: 253 269	Termin konsultacija	10:00-12:30 Utotak: 10:00-12:00 14:00-14:30	
Saradnik	Ime i prezime	Ratko Đokić, MA., docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 E-mail: <a href="mailto:djokic.ratko@gmail.com">djokic.ratko@gmail.com</a> Telefon:	Termin konsultacija	ponedjeljak: 14.00– 17.00 četvrtak 12.00– 14.00	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____ ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ogranicenja eksperimentalnog pristupa i uvjeti primjene neeksperimentalnih metoda istrazivanja. Kvazi-eksperimentalni pristup i kvazi-eksperimentalni nacrti. Kvantitativni i kvalitativni istraživački pristup; komparacija. Izvori ugrožavanja unutarnje valjanosti u neeksperimentalnim pristupima. Postupci povecavanja unutarnje valjanosti. Opazanje i metode opazanja. Ogranicenja metoda opazanja. Nenametljiva istraživanja; sekundarna dokumentacija i analiza arhivske građe. Ogranicenja arhivske analize. Korelacijski pristup i zaključivanje. Anketni pristup. Načini prikupljanja anketnih podataka. Problem uskraćivanja odgovora i manjkavih podataka. Kontrola prikupljanja podataka pri anketiranju. Probabilističko i neprobabilističko uzorkovanje.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje fundamentalnih znanja i vještina za sprovedbu neeksperimentalnih istraživačkih postupaka. Razvijanje kritičkog pristupa u interpretaciji i primjeni znanstvene metodologije u području psihologije.				
Ishodi učenja	Studenti će upoznati metode istraživanja u psihologiji koje nisu eksperimentalne. Moći će analizirati i uporediti različite istraživačke nacrte. Naučiti će prepoznati moguće izvore ugrožavanja unutarnje i vanjske valjanosti u istraživanju i primijeniti odgovarajuće postupke kako bi ih izbjegli.				

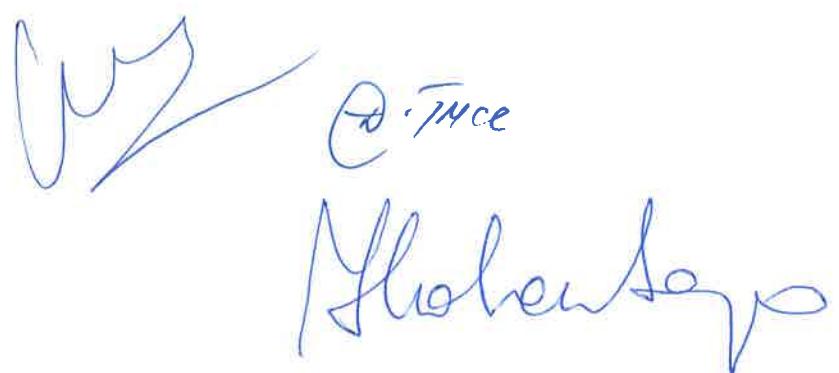
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
3.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
4.	Ograničenja eksperimenta i uvod u ne-eksperimentalne metode
5.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
6.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
7.	Kvazi-eksperiment: Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
8.	Provjera znanja studenata
9.	Arhivska analiza
10.	Opažanje: metode sa i bez uključivanja
11.	Opažanje : metode sa i bez uključivanja
12.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
13.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
14.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
15.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta (vježbe)

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
3.	Osnovne karakteristike eksperimenta, eksperimentalna valjanost i prijetnje, glavni eksperimentalni nacrti
4.	Ograničenja eksperimenta i uvod u ne-eksperimentalne metode
5.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
6.	Kvazi-eksperiment : Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
7.	Kvazi-eksperiment. Karakteristike i osnovni kvazi-eksperimentalni nacrti
8.	Provjera znanja studenata
9.	Arhivska analiza.
10.	Opažanje : metode sa i bez uključivanja
11.	Korelacijska istraživanja. Osnovne karakteristike i primjena
12.	KVIZ ZNANJA
13.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
14.	Anketa: Osnovne karakteristike i tipovi anketnih istraživanja
15.	Provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, diskusije (predavanja i vježbe), analitički i demonstracioni pristup.																																								
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Učešće u istraživanju</td><td>5</td><td>5</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Kviz znanja</td><td>15</td><td>15</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>50</td><td>50</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>0*</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td style="text-align: right;">Ukupno:</td><td style="text-align: right;">bodova</td><td style="text-align: right;">100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Kviz znanja	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	50	50	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30	5.	Završni ispit		0*														Ukupno:	bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																						
2.	Kviz znanja	15	15																																						
3.	Prvi parcijalni ispit	50	50																																						
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30																																						
5.	Završni ispit		0*																																						
	Ukupno:	bodova	100%																																						
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• kviz znanja,</li> <li>• dva parcijalna ispita,</li> <li>• završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom.</li> </ul> <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Kvizi znanja bit će organizirani u 12. sedmici nastave. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i ili Popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>																																								
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																								

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jasterbarsko: Naklada slap.</li> <li>• Supek, R. (1968). Ispitivanje javnog mnenja. Zagreb: Naprijed.</li> </ul> <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cook, T.D. i Campbell (1979). Quasi-experimentation. Boston: Houghton Mifflin.</li> <li>• Crano, D. W. i Brewer, M.B. (1986). Principles and methods of social research. Boston: Allyn and Bacon.</li> <li>• Goodwin, C.J. (2005). Research in psychology. New York: Wiley.</li> <li>• Henry, G.T. (1990). Practical sampling. London: Sage.</li> <li>• Meltzoff, J. (2003). Critical Thinking About Research. Washington DC: American Psychological Association.</li> <li>• Strauss, A. i Corbin, J. (1991). Basics of qualitative research. London: Sage.</li> </ul>
Napomene	



A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Bojan Šoštarek". The signature is fluid and cursive, with "Bojan" on top and "Šoštarek" below it, ending with a small checkmark or "v".

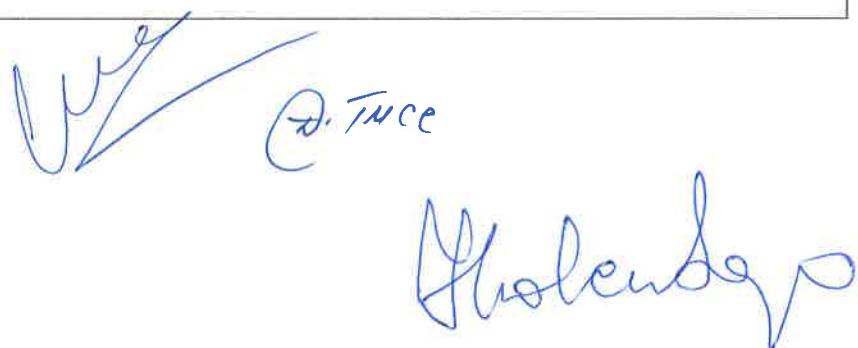
**UNIVERZITET U SARAJAVU**  
**FILOZOFSKI FAKULTET**  
**SILABUS**

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>PSIHOLOGIJA EMOCIJA</b>				
Šifra/kod	FIL PSI 217	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	prvi	Semestar	treci	Akademска godina	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc. Saša Drače, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 E-mail: <a href="mailto:dracesasa@gmail.com">dracesasa@gmail.com</a> Telefon: 253 269	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00-12:30 Utotak: 10:00-12:00 14:00-14:30	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2;	seminar 1;	vježbe;	nema	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Povjesni pregled shvaćanja emocija. Definicije pojmove: Afekti, Raspoloženje, Emocije. Funkcije emocija. Univerzalnost emocija. Klasične teorije emocija: Periferne teorije (James- Lang), Centralne teorije (Cannon-Bard), Kognitivne teorije (Schachter) i transfer uzbudjenja (Zillman). Emocionalna ekspresija i proprioceptivna veza: Teorija facijalnog feedbacka (Laird). Fenomen emocionalne kontaminacije. Vaskularna teorija emocija (Zajonc). Savremeni (integrativni) pristupi emociji: Teorija kognitivne procjene (Scherer). Utjecaj emocija na kognitivne procese.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa klasičnim i savremenim teorijskim pristupima na području emocija. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za razumijevanje i kritičku analizu sadržaja iz relevantne literature te praćenje nastave iz opštih i primjenjenih kolegija na studiju.				
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u fenomenoloske aspekte nastanka emocija kao i psiholoske procese koji posreduju utjecaj emocija na razne kognitive procese (percepcija rizika, prosudbe, itd.)				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Definicije: emocija, raspolozenje, osjecaj, univerzalnost emocija
3.	Periferne teorije emocija : James-Lang
4.	Centralna teorija emocija: Cannon-Bard
5.	Dvofaktorska teorija emocija: Schachter
6.	Dvofaktorska teorija emocija: Zillman, Valins
7.	Teorija Facialnog feedback-a : Laird, Tomkins, Zajonc
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Teorija emocionalne kontaminacije
10.	Teorije kognitivne procjene : Sherer, Frijda
11.	Teorije kognitivne procjene : Sherer, Frijda
12.	Uticaj emocija na kognitivne procese
13.	Prezentacije znanstvenih clanaka
14.	Prezentacije znanstvenih clanaka
15.	Prezentacije znanstvenih clanaka
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<b>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</b>	<p>Predavanja, diskusije (predavanja i seminar), analitički i demonstracioni pristup.</p>																																				
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p>																																				
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><b>R. br.</b></th><th style="text-align: center;"><b>Elementi praćenja</b></th><th style="text-align: center;"><b>Broj bodova</b></th><th style="text-align: center;"><b>Učešće u ocjeni (%)</b></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td><td>Učešće u istraživanju</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">5</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td><td>Prezentacija</td><td style="text-align: center;">15</td><td style="text-align: center;">15</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center;">40</td><td style="text-align: center;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center;">40</td><td style="text-align: center;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td style="text-align: center;">0*</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td style="text-align: right;"><b>Ukupno:</b></td><td style="text-align: center;"><b>bodova</b></td><td style="text-align: center;"><b>100%</b></td></tr> </tbody> </table>	<b>R. br.</b>	<b>Elementi praćenja</b>	<b>Broj bodova</b>	<b>Učešće u ocjeni (%)</b>	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prezentacija	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	40	40	4.	Drugi parcijalni ispit	40	40	5.	Završni ispit		0*										<b>Ukupno:</b>	<b>bodova</b>	<b>100%</b>
<b>R. br.</b>	<b>Elementi praćenja</b>	<b>Broj bodova</b>	<b>Učešće u ocjeni (%)</b>																																		
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																		
2.	Prezentacija	15	15																																		
3.	Prvi parcijalni ispit	40	40																																		
4.	Drugi parcijalni ispit	40	40																																		
5.	Završni ispit		0*																																		
	<b>Ukupno:</b>	<b>bodova</b>	<b>100%</b>																																		
<b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</b>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prezentacija suvremenih naučnih članaka iz psihologije emocija (elementi bodova: izražavanje, vizuelni aspekti prezentacije, argumentovanje odgovora u diskusiji)</li> <li>• dva parcijalna ispita</li> <li>• završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom</li> </ul> <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>																																				
<b>Skala ocjenjivanja</b>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>																																				

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Drace, S. &amp; Kolenovic-Dapo, J. (2017). Klasicne teorije emocija u svijetu suvremenih empirijskih spoznaja. Knjiga u procesu objavljivanja. E-izdanje.</li> <li>2. Članci iz znanstvene periodike koje će studenti dobiti u toku predavanja i vježbi.</li> </ol>
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Frijda, N. H. (1986). <i>The emotions</i>. New York: Cmbridge University Press.</li> <li>2. Hatfield, E., Cacioppo, J. T., &amp; Rapson, R. L. (1994). <i>Emotional contagion</i>. Cambridge: Cambridge university press.</li> <li>3. eDoux, J. (1996). <i>The emotional brain</i>. Simon &amp; Schuster: New York.</li> <li>4. Oatley, K. i Jenkins, J. (2003). <i>Razumijevanje emocija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> </ol>
Napomene	



Handwritten signatures in blue ink, likely belonging to the professor or administrator who approved the document. The signatures are fluid and cursive, appearing to read "D. Trnec" and "M. Holendro".



## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ODABRANE TEME IZ PRIMIJENJENE PSIHOLOGIJE				
Šifra/kod		Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	II <i>2019/20.</i>
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime Kontakt podaci	Dženana Husremović Kabinet: 106 E-mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak 12- 13	
Saradnik	Ime i prezime Kontakt podaci	Katarina Mišetić, MA Kabinet:201 E-mail:katarina.misetic@hotmail.com Telefon:033/ 253- 221	Termin konsultacija	Utorak 10-12h Petak 13-16h	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Odabrane teme iz primijenjene psihologije predstavlja sastavni dio pedagoško – psihološko – didaktičko – metodičke grupe predmeta definiranih na nastavničkim smjerovima u svrhu sticanja nastavničkih kompetencija. Studenti se obučavaju da razumiju povezanost evih elemenata nastave – planiranja i programiranja, realizacije i vrednovanja postignuća. Poseban naglasak na kolegiju se stavlja na sticanje vještina interaktivnog podučavanja u svrhu postizanja odgojno – obrazovnih ishoda i mjerena postignuća u skladu sa definiranim ishodima. Studenti savladavaju vještine pripreme pisanih provjera postignuća, kao i metodologiju usmenog ispitivanja. U okviru kolegija studenti se obučavaju i kako da prepoznaju specifične potrebe i određene psihološke probleme kod učenika te kako da svoje aktivnosti modificiraju kako bi svi učenici imali podjednaku šansu za izgradnju potrebnih ključnih kompetencija. Na kolegiju se također raspravljaju i teme kao što je standard zanimanja za nastavničke profesije i uloga nastavnika kao zaposlenika ustanove za odgoj i obrazovanje.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi ovog kolegija su: 1. Podučiti studente osnovnim konceptima mjerena u obrazovanju 2. Razviti kod studenata vještine konstrukcije testova i organizacije usmenih ispitivanja koji pouzdano i valjano mjere postignuća učenika				

	<p>3. Podučiti studente kako prepoznati specifične potrebe učenika i prilagoditi svoj stil podučavanja kako bi se postigli željeni ishodi.</p>
Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Pripremiti test objektivnog tipa sa zadacima ponuđenih odgovora i bez ponuđenih odgovora kojima se mjeru definirani ishodi podučavanja</li> <li>2. Pripremiti esejska pitanja i ocijeniti kvalitetu odgovora prema ranije utvrđenim kriterijima</li> <li>3. Znati odrediti težinu zadataka, njihovu diskriminativnu valjanosti i povezanost sa ishodima</li> <li>4. Razlikovati analitičko i holističko ocjenjivanje, te razumjeti važnost vrednovanja znanja u različitim fazama nastavnog procesa</li> <li>5. Objasniti ponašajne znakove kod učenika koji ukazuju na potrebu za prilagodavanjem nastavnog procesa kako bi se postigli ishodi</li> <li>6. Cijeniti i promovirati podučavanje i vrednovanje postignuća usmjerenog na učenika i na ishode učenja</li> </ol>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	<p>PREDAVANJA: Obrazovanje u 21.stoljeću – ključne kompetencije za učenike i nastavnike</p> <p>VJEŽBE: Samoevaluacija kompetencija</p>
2.	<p>PREDAVANJA: Strategije vrednovanja postignuća</p> <p>VJEŽBE: Ciljevi i ishodi</p>
3.	<p>PREDAVANJA: Pitanja objektivnog tipa I</p> <p>VJEŽBE: konstrukcija pitanja objektivnog tipa I</p> <p>Prezentacijske vještine – priprema prezentacije za učenike</p>
4.	<p>PREDAVANJA: Pitanja objektivnog tipa II</p> <p>VJEŽBE: konstrukcija pitanja objektivnog tipa II</p>
5.	<p>PREDAVANJA: Esejska pitanja – konstrukcija i ocjenjivanje kroz rubrike</p> <p>VJEŽBE: konstrukcija esejskih pitanja</p>
6.	<p>PREDAVANJA: Analiza zadataka</p> <p>VJEŽBE: Analiza zadataka</p>
7.	<p>PREDAVANJA: Koraci u pripremi i administriranju testa</p> <p>VJEŽBE: Koraci u pripremi testa</p>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit

<b>9.</b>	PREDAVANJA: Interaktivne metode podučavanja i priprema prezentacija VJEŽBE: Pripreme prezentacije
<b>10.</b>	PREDAVANJA: Individualne i razvojne karakteristike djece i omladine i njihova povezanost sa učenjem i podučavanjem – kognitivni, socijalni i emocionalni razvoj djece i omladine
<b>11.</b>	PREDAVANJE: Motivacija i učenje VJEŽBE: Šta su glavni motivatori za učenje? PREDAJA PRVE ZADAĆE
<b>12.</b>	PREDAVANJE: Psihosocijalni faktori važni za kvalitetno učenje i podučavanje VJEŽBE: Studije slučaja Predaja druge zadaće
<b>13.</b>	PREDAVANJE: Poteškoće u učenju i ponašanju kod djece i adolescenata VJEŽBA: Stvaranje klime prihvatanja i podrške PREDAJA DRUGE ZADAĆE
<b>14.</b>	PREDAVANJE: Psihološka dobrobit nastavnika – nastavnici kao emocionalna radna snaga VJEŽBE: Upravljanje konfliktima
<b>15.</b>	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
<b>16.</b>	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
<b>17.</b>	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
<b>18.</b>	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad Posjete radnim organizacijama
--	--

<b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</b>  <b>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</b>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Prva zadaća – priprema TESTA</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Druga zadaća – PRIPREMA PREZENTACIJE</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td></td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aktivnost na nastavi Dolazak na nastavu i aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu je važno za modeliranje budućeg nastavnog rada studenata nastavničkih smjerova. Aktivnost na nastavi u vidu učešća u diskusijama, rada u grupama i zajedničkim diskusijama biće bodovana od 3. do 13. sedmice nastave. Student može ostvariti maksimalno 10 bodova.</li> <li>2. Prva zadaća – konstrukcija testa znanja Nakon završetka dijela nastave koji se odnosi na konstrukciju testova, studenti će odabrati jednu lekciju iz udžbenika za osnovnu ili srednju školu te na osnovu lekcije pripremiti niz pitanja sa dvije alternative, višestruke alternative, višestruke odgovore, pitanje sa povezivanjem, pitanja sa nadopunjavanjem te esejska pitanja sa katalogom odgovora. Osim toga, test treba da sadrži i naslov lekcije, te definirane odgojno obrazovne ishode. Testovi kojima se mijere postignuća na stranim jezicima treba da budu prevedeni na BHS, a tačni odgovori označeni ili upisani boldiranim slovima. Studenti za ovu zadaću mogu ostvariti maksimalno 20 bodova prema kriterijima koje definira nastavnik.</li> <li>3. Druga zadaća – priprema prezentacije Kako je ispitivanje, odnosno vrednovanje znanja usko povezano sa ciljevima i ishodima podučavanja, te metodama podučavanja, studenti imaju zadatak da pripreme prezentaciju za jednu lekciju koju odaberu iz udžbenika za osnovnu ili srednju školu u kojoj će biti jasno definirani ciljevi i u kojoj će prezentirani materijal pratiti interaktivno podučavanje. Osim toga, prezentacija treba da bude pripremljena tako da poštuje osnovne principe pripremanja prezentacija. Studenti za ovaj zadatak mogu dobiti maksimalno 10 bodova koji se dodjeljuju prema kriterijima koje definira nastavnik.</li> <li>4. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica) Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</li> </ol>				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10	2.	Prva zadaća – priprema TESTA	20	20	3.	Druga zadaća – PRIPREMA PREZENTACIJE	10	10	4.	Prva provjera znanja	30	30	5.	Druga provjera znanja	30	30														Ukupno: 100 bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																									
1.	Aktivnost na nastavi	10	10																																									
2.	Prva zadaća – priprema TESTA	20	20																																									
3.	Druga zadaća – PRIPREMA PREZENTACIJE	10	10																																									
4.	Prva provjera znanja	30	30																																									
5.	Druga provjera znanja	30	30																																									
	Ukupno: 100 bodova		100%																																									

<b>Skala ocjenjivanja</b>	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:  a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
<b>Literatura</b>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Grgin T.(2001) Školsko ocjenjivanje znanja. Naklada Slap Jastrebarsko</li> <li>2. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap</li> </ol> <p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dodatni materijali obezbijedeni od nastavnika</li> </ol>
<b>Napomene</b>	<p><b>Ponašanje na nastavi</b></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruira svoje znanje. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.</li> </ol>

2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića.
3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja.
4. Čitanje drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno.

### ***Akademski integritet i iskrenost***

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvativati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

The image shows two handwritten signatures in blue ink. The top signature reads "Ivana Blašković" and the bottom one reads "Željko Stojanović". Both signatures are cursive and appear to be in Cyrillic script, likely Serbian.

## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MOTIVACIJA I RADNO PONAŠANJE				
Šifra/kod	FIL-PSI-517	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	II
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA <i>2019/20.</i>				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail: dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Četvrtak od 11 – 12	
Saradnik	Ime i prezime	Mirna Marković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail: mirna.markovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10.00 – 13.00	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Motivacija i radno ponašanje studenti se uvode u područje organizacijskih ponašanja, psihosocijalnih faktora na radnom mjestu i njihovom vezom sa kvalitetom rada i dobrobiti zaposlenika, te stiču vještine dijagnostike i predviđanja promjena u organizacijskom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Ciljevi ovog kolegija su:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Podučiti studente osnovnim teorijama motivacije i motivacijskim strategijama koje doprinose većoj angažiranosti, vezanosti i efektivnosti rada</li><li>2. Obučiti studente za korištenje dijagnostičkih metoda i tehnika u organizacijama</li><li>3. Podučiti studente modelima odnosa faktora na poslu i varijabli ishoda kao što su radni učinak, stavovi prema radu i dobrobit radnika.</li></ol>				
Ishodi učenja	Na kraju ovog kolegija studenti će moći:				

	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Analizirati razlike i sličnosti između sadržajnih i procesnih teorija motivacije, te interpretirati konkretne organizacijske primjere iz perspektive teorija motivacije</li> <li>2. Razumjeti povezanost faktora na poslu i organizacijskim ponašanjima i stavovima prema radu, te dizajnirati osnovne intervencijske postupke kojima se doprinosi povećanju kvaliteta rada i dobrobiti radnika</li> <li>3. Primjeniti vještine prikupljanja podataka i donositi zaključke o odnosima ispitivanih varijabli u svrhu organizacijske dijagnostike i prognostike</li> </ol>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Motivacija za rad i radno ponašanje – određenje i definicije bitnih elemenata dobrobiti radnika i oblika radnih ponašanja</p> <p><b>SEMINAR:</b> Ljudi čine organizaciju?</p> <p><b>VJEŽBE:</b> Zašto je važan predmet Motivacija i radno ponašanje?</p>
2.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Sadržajne teorije motivacije za rad</p> <p><b>SEMINAR:</b> Motivacija za rad - ciljevi i njihove odrednice - diskusije</p> <p><b>VJEŽBE:</b> Šta očekujem od prvog radnog mjesto: anticipatorni psihološki ugovor i „reality check“</p>
3.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Procesne teorije motivacije za rad</p> <p><b>SEMINAR:</b> Motivacija za rad - ciljevi i njihove odrednice</p> <p><b>VJEŽBE:</b> Prepoznavanje geeneracijskih razlika na radnom mjestu - put ka harmonizaciji radnih odnosa ili generiranju konflikata u organizaciji?</p>
4.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Strategije motiviranja radnika – oblici materijalnih i nematerijalnih oblika nagradivanja</p> <p><b>SEMINAR:</b> Pravednost u organizacijama - članak</p> <p><b>VJEŽBE:</b> Studija slučaja - upoznavanje sa samom metodom, ciljevima i očekivanim ishodima realizacije ovog studentskog zadatka – primjer studije slučaja 1</p>
5.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Što čini osobu dobrim radnikom? Modeli odnosa faktora na radnom mjestu i varijabli kvaliteta rada i dobrobiti radnika</p> <p><b>SEMINAR:</b> Modeli odnosa faktora na radnom mjestu i dobrobiti radnika</p> <p><b>VJEŽBE:</b> Studija slučaja – upute za planiranje i realizaciju studije slučaja – primjer studije slučaja 2</p>
6.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Rukovođenje – teorije rukovođenja i njihove praktične implikacije u organizacijama</p> <p><b>SEMINAR:</b> Romantični pogled na rukovođenje – da li je uspjeh zaista ovisan o rukovodiocu - članak</p> <p><b>VJEŽBE:</b> Transformacijsko i transakcijsko rukovođenje – što razlikuje transformacijske vođe od ostalih</p>
7.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Timski rad – izgradnja tima i rad u timu</p> <p><b>SEMINAR:</b> Studija slučaja i priprema team building plana</p> <p><b>VJEŽBE:</b> Izgradnja efikasnih radnih timova (Posjeta radnoj organizaciji ili</p>

	gostovanje stručnjaka iz prakse)
8.	Połusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA: Zlostavljanje na radnom mjestu – oblici i identifikacija SEMINAR: Članci vezani za zlostavljanje na radnom mjestu VJEŽBE: Izrada plakata za prevenciju zlostavljanja
10.	PREDAVANJA: Stavovi prema radu kao varijable ishoda SEMINAR: Odanost organizaciji - članak VJEŽBE: Debata na temu: Da li je zadovoljstvo poslom izmišljeni konstrukt?
11.	PREDAVANJA: Radne vrijednosti SEMINAR: Da li se radne vrijednosti razlikuju po kulturama? VJEŽBE: Inkompatibilnost na radnom mjestu – vrijednosti i cijevi (Posjeta radnoj organizaciji ili gostovanje stručnjaka iz prakse)
12.	PREDAVANJA: Stres na radnom mjestu SEMINAR: Prediktori stresa na radnom mjestu - članak VJEŽBE: Dizajniranje organizacijskih intervencija za smanjenje stresa
13.	PREDAVANJA: Kontraproduktivna radna ponašanja – povlačenja, fluktuacija i apsentizam SEMINAR: Sadržajni i procesni modeli u objašnjenju fluktuacije VJEŽBE: Prezentacije studije slučaja – I dio
14.	PREDAVANJA: Moć i politika - organizacijska politička ponašanja SEMINAR: Organizacijska politička ponašanja kao medijator u odnosu emocionalne inteligencije i zadovoljstva poslom VJEŽBE: Prezentacije studije slučaja – II dio
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad Posjete radnim organizacijama
--	--

<b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</b>  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Aktivnosti na seminarima	20	20
	2.	Priprema, provođenje i prezentiranje Studije slučaja	20	20
	3.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30
	4.	Druga polusemestralna provjera znanja	30	30
				Ukupno: 100 bodova
				100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Aktivnosti na seminarima - 20%

Ciljevi seminara su sljedeći:

- omogućiti studentima da pročitaju relevantne tekstove i tako prošire svoje znanje o temama koje se obrađuju u predmetu
- Razvijati vještine kritičke analize pročitanih tekstova
- razvijanje vještina timskog rada
- razvijanje prezentacijskih vještina
- razvijanje vještine procjenjivanja kvaliteta rada

Svake sedmice za seminar je predvidena tema koja je vezana za predavanja.

Na seminarima studenti su podijeljeni u grupe. Za svaku sedmicu grupa bira glavnog moderatora koji će upravljati grupnom diskusijom ili koordinirati zadatok zadan na seminaru. Grupa je također dužna pripremiti pisani materijal (do 2 strane) glavnih informacija o konceptima i odnosima koji su obrađeni u materijalu. U okviru seminara izvodi se nekoliko različitih aktivnosti. Većina seminara koncipirana je tako da studenti dobiju unaprijed materijale koje trebaju da pročitaju i da prodiskutuju o ključnim pitanjima koje nastavnik postavi kao dio zadatka. Seminar koji je vezan za timski rad nosi naziv "Dizajniranje team building aktivnosti za firmu", dok seminar u sedmici u kojoj se obrađuje zlostavljanje na radnom mjestu uključuje izradu plakata za prevenciju zlostavljanja. Na svakom seminaru studenti ocjenjuju sve članove svoje grupe na dva kriterija: pripremljenost za seminar i kvalitetu učešća u diskusiji. Moderator grupe dobiva ocjenu za pripremu i kvalitetu moderacije. Procenti se dobivaju tako što se kvalitetu moderacije boduje sa maksimalno 10%, te pripremljenost i učešće u seminarima sa maksimalno 10%.

2. Priprema, provođenje i prezentacija studije slučaja 20%

Studenti će zajedno sa nastavnikom i saradnikom dogovoriti temu i pripremiti kompetentno provođenje studije slučaja. Toko semestra, studenti će prikupiti podatke, obraditi ih i napisati izvještaj za koji mogu dobiti maksimalno 10 bodova. Na kraju semestra studenti će prezentirati svoje istraživanje, a za samu prezentaciju mogu dobiti maksimalno 5%. Kvalitet prezentacije ocjenjivaće njihove kolege studenti.

3. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica)

	<p>Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</p>
<b>Skala ocjenjivanja</b>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<b>Literatura</b>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Bahtijarević-Šiber, F. (1999). <i>Management ljudskih potencijala</i>. Zagreb: Golden marketing, (poglavlje IV/12,13, 14; VI/18,19).</li> <li>Robbins, S.P., Judge,T.A (2009). <i>Organizacijsko ponašanje</i>. Naklada Mate d.o.o.Zagreb (poglavlja 10,12, 13 i 14).</li> </ol> <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Muchinsky, P.M. (2000). <i>Psychology applied to work</i> (6th ed). Belmont, CA: Wadsworth. (poglavlja 2, 3, 4, 5, 6 i 7).</li> <li>Dunnette, M.D. i Hough, L.M. (eds.) (1991). <i>Handbook of industrial and organizational psychology</i> (volume 2). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.</li> <li>Stranks,J.(2005). <i>Stress at work.Management and Prevention</i>. Oxford:Elsevier</li> <li>Campbell,J.Q., Murphy, L.R., and Hurell,J.J.(eds.) (1997) <i>Stress and well-being at work:assessment and interventions for occupational mental health</i>. Americal Psychological Association</li> <li>Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</li> </ol>
<b>Napomene</b>	<p><b>Ponašanje na nastavi</b></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni</p>

odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.

1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruktira svoje znanje. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.
2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića.
3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja.
4. Čitanje drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno.

### ***Akademski integritet i iskrenost***

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrasirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

H. Šimunić  
D. Tučec  
M. Šobenšek

## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOMETRIJA				
Šifra/kod	FIL-PSI-215	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	II
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta Statistika u psihologiji 1 FIL-PSI- 112, Statistika u psihologiji 2 FIL-PSI-113 <i>2019/2020.</i>				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženan Husremović Kabinet: 106 E-mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144			
Saradnik	Ime i prezime	Aida Muhejljić Kabinet: 221 E-mail: aida.muhejljic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 221			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 0;	vježbe 3		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kvalitet mjerena u psihologiji jedan je od osnovnih preduvjeta za kvalitetu rada psihologa. Psihometrija kao matematički orijentirana disciplina bavi se stvaranjem metodologije za sprovođenje psihološkog mjerena poštujući sve njegove specifičnosti. U okviru Psihometrije 1 studenti se upoznaju sa razvojem mjerena, općim teorijama mjerena, mjernim skalama, formiranjem uratka na testu i transformacijama rezultata, te normiranjem i evaluacijom individualnih rezultata. Osim toga, studenti se upoznaju i uče o pouzdanosti mjerena, savladavaju vještina određivanja i interpretacije pouzdanosti. Tokom izučavanja psihometrije studenti grade znanstveni stav o mjerjenjima i zaključivanju u psihologiji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Podučiti studente: <ol style="list-style-type: none"><li>1. Osnovnim postulatima mjerena u psihologiji</li><li>2. Formiranju ukupnog uratka na psihološkim mjernim instrumentima i transformaciji rezultata na standardizirane skale</li><li>3. Pouzdanosti kao mjernoj karakteristici, određivanju i interpretaciji koeficijenata pouzdanosti u duhu Klasične testne teorije i Teorije generalizabilnosti</li></ol>				
Ishodi učenja	Na kraju ovog kolegija studenti će: <ol style="list-style-type: none"><li>1. Razlikovati direktna od indirektnih mjerena, te objasniti osnovne postulate i probleme vezane za indirektna mjerena</li><li>2. Određivati ukupne uratke na psihološkim mjernim i instrumentima i</li></ol>				

	<p>razlikovati parametre distribucije koji zavise od vrste transformacije</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>3. Objasniti pouzdanost kao mjeru karakteristiku i analizirati razlike između objašnjenja pouzdanosti u Klasičnoj testnoj teoriji i Teoriji generalizabilnosti</li> <li>4. Znati odrediti i interpretirati koeficijente pouzdanosti, te predviđati intervale pouzdanosti u kojima se nalazi pravi rezultat ispitanika</li> <li>5. Razviti vještina kritičkog čitanja i prezentiranja naučnih članaka</li> <li>6. Razviti znanstveni stav o primjeni i interpretaciji psiholoških testiranja</li> </ol>
--	---

#### Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Uvod u teoriju mjerenja u psihologiji i historijski pregled razvoja testiranja  <b>VJEŽBE:</b> Osnovni statistički pojmovi; Regresijska analiza, Normalizacija rezultata</p>
2.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Određenje i upotreba testa kao psihološkog mernog instrumenta  <b>VJEŽBE:</b> Vektori, matrice i matrični račun</p>
3.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Vrste testova i vrste pitanja  <b>VJEŽBE:</b> Konstrukcija pitanja za testove</p>
4.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Transformacije i norme  <b>VJEŽBE:</b> Transformacija testnih rezultata, Konstrukcija pitanja za testove</p>
5.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Testni rezultati i njihovo izračunavanje – osnovni statistički koncepti  <b>VJEŽBE:</b> Linearne kombinacije I; Prezentacije članka  <b>Kviz:</b> transformacija testnih rezultata</p>
6.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Formiranje ukupnog uratka na testu  <b>VJEŽBE:</b> Linearne kombinacije II; Prezentacije članka</p>
7.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Norme – definicija, vrste i koraci u izradi normi  <b>VJEŽBE:</b> Korelacija i kovarijanca</p>
8.	<p>Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit</p>
9.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Pouzdanost kao metrijska karakteristika – klasična testna teorija  <b>VJEŽBE:</b> Pouzdanost – klasična testna teorija; Prezentacije članka</p>
10.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Pogreške mjerenja  <b>VJEŽBE:</b> Koeficijenti pouzdanosti I; Prezentacije članka</p>
11.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Načini ocjenjivanja pouzdanosti mjerenja  <b>VJEŽBE:</b> Koeficijenti pouzdanosti II, Prezentacije članka</p>
12.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Interpretacije koeficijenata pouzdanosti i korekcije zbog pogreške  <b>VJEŽBE:</b> Regresijski model pouzdanosti I  <b>Kviz:</b> koeficijenti pouzdanosti</p>
13.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Kritika klasične testne teorije i Teorija generalizabilnosti  <b>VJEŽBE:</b> Regresijski model pouzdanosti II; Prezentacije članka</p>
14.	<p><b>PREDAVANJA:</b> Teorija generalizabilnosti</p>

	VJEŽBE: Teorija generalizabilnosti
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

	<p>razumijevanja i rješavanja praktičnih zadataka ukoliko je iz ova dva segmenta ostavio najmanje 26 bodova. Ukoliko student ostvari manje od 26 boda ima priliku da to nadoknadi kroz kompenzacijске zadatke na kojima može ostvariti dodatnih 10%. Ukoliko student ne uspije da ostvari 26 bodova ni sa kompenzacijskim zadacima smatra se da nije zadovoljio kriterije minimalne prolazne razine.</p> <p>3. Završni ispit</p> <p>Završnim ispitom se ocjenjuje konceptualno razumijevanje i primjena (interpretacije i evaluacija). Smatra se da je student položio završni ispit ukoliko ostvari 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne ostvari minimalnu prolaznu razinu od 55% smatra se da nije zadovoljio kriterije za polaganje ispita.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</li> <li>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</li> <li>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</li> <li>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</li> <li>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</li> <li>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</li> </ul>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bukvić, A. (1988). <i>Načela izrade psiholoških testova</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd</li> <li>2. Fajgelj, S. (2003) <i>Psihometrija. Metod i teorija psihološkog mjerjenja</i>. Centar za primijenjenu psihologiju Beograd</li> <li>3. Husremović, Dž. (2016) <i>Osnove psihometrije za studente psihologije</i>. Filozofski fakultet u Sarajevu</li> <li>4. Krković, A. (1978). <i>Elementi psihometrije</i>. Zagreb: SN Liber.</li> <li>5. Krković, A., Momirović, K., Petz, B. (1966). <i>Odabrana poglavlja iz psihometrije i neparametrijske statistike</i>. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske i Republički zavod za zapošljavanje.</li> </ol> <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike</li> <li>2. Urbina, S. (2004) <i>Essentials of Psychological Testing</i>. John Wiley &amp; Sons, Inc., Hoboken, New Jersey</li> <li>3. Furr, M i Bacharach ,VR. (2013) <i>Psychometrics</i>. Sage Publications</li> </ol>
Napomene	<p><b>Ponašanje na nastavi</b></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje</p>

biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.

1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruira svoje znanje. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.
2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića.
3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja.
4. Čitanje drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno.

### ***Akademski integritet i iskrenost***

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaze bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrasirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

*Husarović  
D. Trčec  
Mileusko*

## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PONAŠANJE POTROŠAČA				
Šifra/kod	FIL-PSI-469	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNİ	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail:dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Četvrtak od 16 - 17	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja	seminar 1;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Suvremeni pristupi poslovanju stavlju veliku važnost na razumijevanje perspektive potrošača, odnosno korisnika. Iako smo svi potrošači i imamo implicitne ideje o potrošačkim ponašanjima, one nisu dovoljne za naučno, sistematsko razumijevanje potrošača niti za dizajeniranje intervencija kojima se potrošači privlače ka određenoj robi ili usluzi. U okviru predmeta „Ponašanje potrošača“ u fokusu će biti primjena ranije stečenih znanja iz područja fundamentalne psihologije na razumijevanje kako i zašto ljudi biraju, koriste i procjenjuju robe i usluge. Tokom kolegija kroz iskustveno učenje studenti često zauzimaju dvije perspektive: stručnjaka psihologa u organizaciji i perspektivu potrošača kako bi bolje razumjeli ponašanja i kako bi mogli dizajnirati intervencije kojima se povećava privlačenje potrošača / klijenata. U okviru kursa naglasak se stavlja i na promocije važnih socijalnih ideja kojima se doprinosi podizanju kvaliteta života ljudi u lokalnim zajednicama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Podučiti studente: 1. Ključnim teorijama i važnim istraživanjima povezanim sa ponašanjima potrošača 2. Primjeni koncepcata i teorija u razvijanju i evaluaciji promotivnih strategija				

	<p>3. Vještinama dizajniranja i provođenja projekata iskustvenog učenja, te komunikacijskim i prezentacijskim vještinama</p>
Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Analizirati individualne, grupne i kulturne faktore koji utiču na ponašanja potrošača</li> <li>2. Primjeniti stečena znanja na terenu tokom provođenja projekta isksutvenog učenja i pisanja izvještaja</li> <li>3. Analizirati reklamne kampanje (reklame) prema individualnim, grupnim i kulturnim faktorima na koje one apeliraju</li> <li>4. Vješto prezentirati svoje rade pred kolegama</li> <li>5. Kompetentno promovirati i zagovarati važnost učešća psihologa u dizajniranju, provođenju i evaluacijama proizvoda, usluga i promotivnih kampanja</li> </ol>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p>SEMINAR: Uvod – ponašanje potrošača kao akademska disciplina i primijenjena znanost VJEŽBE: Model ponašanja potrošača i varijable koje utiču na potrošačka ponašanja #Zadatak 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
2.	<p>SEMINAR: Istraživačke metode VJEŽBE: Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
3.	<p>SEMINAR: Segmentacija tržišta VJEŽBE: Segmenti BiH tržišta</p>
4.	<p>SEMINAR: Što motivira potrošače? VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
5.	<p>SEMINAR: Koje osobine ličnosti treba uzeti u obzir prilikom definiranja ponašanja potrošača? VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
6.	<p>SEMINAR: Kako prodavači koriste znanje o percepciji u modeliranju ponašanja kupaca? VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
7.	<p>SEMINAR: Učenje VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	<p>SEMINAR: Formiranje i mijenjanje stavova kod potrošača VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja</p>
10.	SEMINAR: Komunikacija sa potrošačima

	VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
11.	SEMINAR: Referentne grupe i uticaj porodice na potrošačka ponašanja VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
12.	SEMINAR: Društvena klasa VJEŽBE: Prezentacija članka iz Ponašanja potrošača Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
13.	SEMINAR: Kultura i subkultura VJEŽBE: Prezentacije grupnog projekta Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
14.	SEMINAR: Donošenje odluka o kupovini VJEŽBE: Prezentacije grupnog projekta Prezentacija #Zadatka 1: 6 principa dobrog oglašavanja
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Studentske prezentacije Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad – projekti																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi mjerena adekvatnošću pripreme za nastavu</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zadatak „6 principa u oglašavanju“</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Prezentacije članka</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Grupni projekt – Iskustveno učenje</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Druga polusemestralna provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi mjerena adekvatnošću pripreme za nastavu	10	10		Zadatak „6 principa u oglašavanju“	10	10		Prezentacije članka	10	10		Grupni projekt – Iskustveno učenje	20	20		Prva polusemestralna provjera znanja	25	25		Druga polusemestralna provjera znanja	25	25							Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost na nastavi mjerena adekvatnošću pripreme za nastavu	10	10																																		
	Zadatak „6 principa u oglašavanju“	10	10																																		
	Prezentacije članka	10	10																																		
	Grupni projekt – Iskustveno učenje	20	20																																		
	Prva polusemestralna provjera znanja	25	25																																		
	Druga polusemestralna provjera znanja	25	25																																		
		Ukupno: 100 bodova	100%																																		

	<p><b>1. Aktivnost na nastavi</b>          Od studenata se očekuje da pročitaju za nastavu poglavlje koje se obraduje kako bi mogli sudjelovati aktivno u diskusiji. Aktivnost na nastavi biće bodovana od 2. do 11. sedmice sa 1% (ukupno 10%).</p> <p><b>2. 6 principa u oglašavanju</b>          Ovaj zadatak treba da upozna studente sa 6 principa oglašavanja datih u prvom poglavlju knjige „Made to Stick“. Zadatak studenata je da odaberu jednu reklamu za koju smatraju da je osvojila publiku, te da je analiziraju i napišu izvještaj na koji način je ta reklama iskoristila 6 principa oglašavanja. U izvještaju treba da navedu link na kojem se nalazi reklama. Na osnovu analize treba da pripreme petominutnu prezentaciju (koja uključuje i gledanje reklame) za čas vježbi.</p> <p>Bodovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>5 - svi principi objašnjeni i jasno diskutirani</li> <li>4 - većina principa objašnjena i jasno diskutirana</li> <li>3 - većinom jasno, ali ima grešaka (nejasne rečenice, neprecizne formulacije, pogreške u zaključivanju)</li> <li>2 - minimalno jasno</li> <li>1 - Nejasno napisano</li> <li>0 - Nije predan rad</li> </ul> <p>Prezentacijske vještine – maksimalno 5 bodova, kvalitetu prezentacije ocjenjuju studenti prema kriterijima određenim od strane nastavnika</p> <p><b>3. Prezentacija članka</b>          Studenti će biti podijeljeni u grupe i svaka grupa će imati zadatak da pročita i prezentira članak iz područja Ponašanja potrošača. Osim toga, treba da pripreme tri pitanja o kojima će voditi diskusiju sa svojim kolegama. Pripremu i kvalitetu diskusije ocjenjuju studenti sa maksimalno 10 bodova.</p> <p><b>4. Grupni projekat – iskustveno učenje</b>          Ovaj zadatak treba da pomogne studentima u upoznavanju alata za iskustvena praćenja. Zadatak uključuje terenske posjete prodavnici ili organizaciji koja pruža usluge, praćenje i prezentaciju rezultata pred ostalim kolegama.          Studenti rade u grupama. Svaka grupa će izabrati neku vrstu prodaje ili usluga (npr. picerija, prodaja elektronike, zdravstvena ustanova,...). Zatim će odabrat dva mjesta – jedno sa dobrim i drugo sa lošim iskustvom klijenata. Grupa će zatim posjetiti obje lokacije i opažati prema zadanim parametrima. Svaka grupa se može organizirati kako želi, međutim moraju bilježiti vrijeme opažanja za svakog člana grupe i svaka grupa treba da ima minimum 10 sati opažanja. Grupa priprema zajednički izvještaj prema uputama nastavnika. Završen izvještaj se predaje u 11. sedmici nastave. Prezentacije će biti organizirane u zadnje dvije sedmice nastave. Maksimalan broj bodova koje studenti mogu da dobiju je 20 i to prema kriterijima datim kroz rubrike koje je pripremio nastavnik.</p> <p><b>5. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica)</b>          Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</p>
<b>Skala ocjenjivanja</b>	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:  a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;

	<p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;  d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;  e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;  f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Schiffman, L.G. i Kanuk L.L. (2004). Ponašanje potrošača. Naklada Mate</li> <li>2. Robert Cialdini (2008), Influence: The Psychology of Persuasion. Harper-Collins e-book</li> <li>3. Dan Ariely (2010), Predictably Irrational, Harper-Collins Publishers e – book</li> </ol>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</li> </ol>
Napomene	<p><b>Ponašanje na nastavi</b></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i civiliziranom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer nitko ne može bolje zapisati za vas od vas samih. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.</li> <li>2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića.</li> <li>3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času ukoliko je to isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja.</li> <li>4. Čitanje novine i drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno.</li> </ol> <p><b>Akademski integritet i iskrenost</b></p> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. dostaviti ili poslati tuđi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad) kao svoj</li> <li>2. nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije</li> </ol>

- |  |   |
|--|---|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije</li><li>4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije</li><li>5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba</li><li>6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate</li><li>7. pomagati drugom studentu u varanju tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti</li><li>8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata</li><li>9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja</li></ul> |
|--|---|

*Haseković  
@Ture  
Molenski*

UNIVERZITET U SARAJAVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

**SILABUS**

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA 2</b>				
Šifra/kod	FIL PSI 212	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	III	Akademski godina	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Kognitivna psihologija 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. sc Mirna Marković, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail: mirna.markovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00 -13:00 Utorak: 12.00 - 14.00	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____;			vježbe 2	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Povijesni pregled istraživanja pamćenja. Teorije i modeli pamćenja. Strukture i procesi pamćenja. Proces prepoznavanja. Dosjećanja. Obnavljanje. Zaboravljanje. Razine obrade i slučajno zapamćivanje. Rekonstruktivno pamćenje. Pamćenje u svakodnevnom životu. Pamćenje i kontekst (autobiografsko i socijalno pamćenje, vjerodostojnost pamćenja). Pristupi u tumačenju inteligencija. Definicije inteligencije. Faktorski modeli i struktura inteligencije (Spearanova dvofaktorska teorija, Thurstonova teorija, Guilfordova teorija, Katelova teorija). Savremeni modeli inteligencije (savremeni hijerarhijski modeli, Sternbergova trijarnična teorija, Gardnerova teorija višestrukih inteligencija, Cecijev bioekološki model). Inteligencija i procesiranje informacija. Reprezentacija znanja. Kategorizacija. Deskriptivni vs. normativni modeli. Definicije mišljenja. Vrste mišljenja. Deduktivno i induktivno mišljenje. Rješavanje problema. Teorije i modeli procesa rješavanja problema. Prosudjivanje i donošenje odluka. Stvaralačko mišljenje. Kreativnost. Jezik i govor. Teorije o razvoju jezika. Struktura i funkcija jezika. Riječi i značenja. Jezik i mišljenje.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovama kognitivne psihologije i kognitivnim procesima. Studenti će biti upoznati s različitim teorijskim pristupima i različitim fenomenima kognitivnih procesa i struktura pamćenja, inteligencije, reprezentacije znanja, mišljenja i jezika. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za praćenje nastave iz kolegija u okviru kojeg se izučava kognitivna psihologija,				

	kao i drugih općih i primijenjenih kolegija na studiju.
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području pamćenja, inteligencije, reprezentacije znanja, mišljenja i jezika, te da će moći primijeniti stečena znanja u praksi.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijski susret
2.	Povijesni pregled istraživanja pamcenja. Teorije i modeli pamcenja.
3.	Strukture i procesi pamcenja.
4.	Konstrukcijska priroda pamćenja. Zaboravljanje. Pamćenje u svakodnevnom životu. Pamćenje i kontekst.
5.	Pristupi u tumačenju inteligencija. Definicije inteligencije.
6.	Faktorski modeli i struktura inteligencije.
7.	Savremeni modeli inteligencije.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Inteligencija i procesiranje informacija.
10.	Mentalna reprezentacija znanja.
11.	Reprezentacija i organizacija znanja.
12.	Mišljenje. Stvaralačko mišljenje.
13.	Rješavanje problema.
14.	Prosudjivanje i donošenje odluka.
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup, laboratorijska nastava.</p>																																								
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="450 489 1410 889"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Istraživački praktikum</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Učešće u istraživanju</td><td>5</td><td>5</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>35</td><td>35</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>x*</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td><td>bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Istraživački praktikum	20	20	2.	Učešće u istraživanju	5	5	3.	Prvi parcijalni ispit	35	35	4.	Drugi parcijalni ispit	40	40	5.	Završni ispit		x*													Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Istraživački praktikum	20	20																																						
2.	Učešće u istraživanju	5	5																																						
3.	Prvi parcijalni ispit	35	35																																						
4.	Drugi parcijalni ispit	40	40																																						
5.	Završni ispit		x*																																						
Ukupno:		bodova	100%																																						
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Istraživački praktikum</li> <li>• Dva parcijalna ispita</li> <li>• Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom</li> </ul>																																								
	<p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Student na obje parcijalne provjere znanja mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>																																								
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																								

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sternberg, R. J. (2005). <i>Kognitivna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>• Zarevski, P. (2000). <i>Struktura i priroda inteligencije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap</li> <li>• Gardner, H., Kornhaber, M.L., Wake, W.K. (1999). <i>Inteligencija, različita gledišta</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> </ul> <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Anderson, J.R. (2005). <i>Cognitive psychology and its implication</i> (6th ed). Word Publisher, New York</li> <li>• Gobet, F., Chassy, P. I Bilalić, M. (2011). <i>Foundations of cognitive psychology</i>. The McGraw-Hill Companies, London.</li> <li>• Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike</li> </ul>
Napomene	

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "A. Popović" above "D. Ture" and "M. Holcman".

UNIVERZITET U SARAJAVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

**SILABUS**

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>PSIHOLOGIJA UČENJA</b>						
Šifra/kod	FIL PSI 114	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4		
Ciklus studija	I	Semestar	I	Akademski godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, redovni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00			
Saradnik	Kontakt podaci		Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1;	seminar 1;	vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Teorijski pristupi učenju, definicije i vrste učenja Utiskivanje i habituacija Asocijacionizam Klasično i instrumentalno uvjetovanje Kognitivne teorije učenja Socijalne teorije učenja Implicitno i eksplisitno učenje Noviji pristupi u razumijevanju učenja						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s različitim pristupima i teorijama učenja kao i različitim oblicima učenja. Nadalje, upoznati studente s primjenom principa učenja u različitim oblastima psihologije, drugih nauka i u svakodnevnom životu. Kod studenata razviti kritički i etički pristup problemima učenja.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski susret
2.	Teorijski pristupi učenju, definicije i vrste učenja
3.	Utiskivanje i habituacija, Asocijacionizam
4.	Klasično uvjetovanje
5.	Klasično iuvjetovanje
6.	Instrumentalno uvjetovanje
7.	Instrumentalno uvjetovanje
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Kognitivne teorije učenja
10.	Kognitivne teorije učenja
11.	Socijalne teorije učenja
12.	Socijalne teorije učenja
13.	Implicitno i eksplicitno učenje
14.	Noviji pristupi u razumijevanju učenja
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup, laboratorijska nastava.																																				
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Analiza naučnog teksta</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u istraživanju</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Prvi parcijalni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">35</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Drugi parcijalni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">40</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">45</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Završni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">x*</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Ukupno: _____ bodova</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Analiza naučnog teksta</li> <li>• Dva parcijalna ispita</li> <li>• Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom</li> </ul> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Student na obje parcijalne provjere znanja mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i ili Popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;  b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;  c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;  d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;  e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Analiza naučnog teksta	10	10	2.	Učešće u istraživanju	5	5	3.	Prvi parcijalni ispit	35	40	4.	Drugi parcijalni ispit	40	45	5.	Završni ispit		x*											Ukupno: _____ bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Analiza naučnog teksta	10	10																																		
2.	Učešće u istraživanju	5	5																																		
3.	Prvi parcijalni ispit	35	40																																		
4.	Drugi parcijalni ispit	40	45																																		
5.	Završni ispit		x*																																		
		Ukupno: _____ bodova	100%																																		

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><b>Obavezna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zarevski, P. (1994). Psihologija pamćenja i učenja. Jastrebarsko: Naklada Slap</li> <li>• Radonjić, Slavoljub. Psihologija učenja. Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva, Beograd.</li> </ul> <p><b>Dodatna</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rathus, S. A. (2000). <i>Temelji psihologije</i>. Naklada Slap. Jastrebarsko.</li> <li>• Howe, M.J.A. (1999). <i>Psihologija učenja</i>. Naklada Slap. Jastrebarsko.</li> <li>• Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike</li> </ul>
Napomene	



A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Hapo D. Mice Holcusev".



UNIVERZITET U SARAJAVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

## SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>PSIHOLOGIJA NADARENOSTI</b>						
Šifra/kod	FIL PSI 365	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	7		
Ciklus studija	II	Semestar	III	Akademска godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta							
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, redovni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet:65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci		Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2;	seminar: 1;	vježbe				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Implicitne teorije nadarenosti; Različiti domeni nadarenosti; Teorije i modeli nadarenosti; Identifikacija nadarenih; Pregled važnijih longitudinalnih istraživanja nadarenosti; Rada sa nadarenom djecom; Razvojni problemi i poteškoće nadarene djece i mladih; Metodološki aspekti						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovama psihologije nadarenosti. Studenti će biti upoznati s različitim teorijskim pristupima u psihologiji nadarenosti, identifikaciji nadarenosti i radu sa nadarenim. Apsolviranjem kolegija studenti će steći teorijska i praktična znanja potrebna u radu sa nadarenim osobama.						
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području psihologije nadarenosti, te da će moći primijeniti stekena znanja u praksi.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijski susret
2.	Implicitne teorije nadarenosti. Različiti domeni nadarenosti
3.	Teorije i modeli nadarenosti I
4.	Teorije i modeli nadarenosti II.
5.	Identifikacija nadarenih
6.	<i>Prezentacije I</i>
7.	<i>Prezentacije II</i>
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pregled važnijih longitudinalnih istraživanja nadarenosti
10.	Rada sa nadarenom djecom
11.	Razvojni problemi i poteškoće nadarene djece i mladih
12.	Metodološki aspekti
13.	<i>Prezentacije I</i>
14.	<i>Prezentacije II</i>
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup, terenski rad.</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="457 473 1414 810"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija rezultata terenskog istraživanja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prikaz studije slučaja</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>x*</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td><td>bodova</td><td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prezentacije rezultata terenskog istraživanja</li> <li>• Prikaza studije slučaja</li> <li>• Dva parcijalna ispita</li> <li>• Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom</li> </ul> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;  b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;  c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;  d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;  e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;  f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija rezultata terenskog istraživanja	15	15	2.	Prikaz studije slučaja	15	15	3.	Prvi parcijalni ispit	35	35	4.	Drugi parcijalni ispit	35	35	5.	Završni ispit		x*	Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prezentacija rezultata terenskog istraživanja	15	15																										
2.	Prikaz studije slučaja	15	15																										
3.	Prvi parcijalni ispit	35	35																										
4.	Drugi parcijalni ispit	35	35																										
5.	Završni ispit		x*																										
Ukupno:		bodova	100%																										

	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Heller, K. A., Mönks, F. J., Passow, A. H. (Eds.) <i>International handbook of research and development of gifted and talent.</i> Oxford: Pergamon Press.</li> </ul>
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Callahan, C. M. (2000) „Intelligence and Giftedness”. U: <i>Handbook of Intelligence</i>, Sternberg, R. J. (Eds.) Cambridge: Cambridge University Press.</li> <li>• Renzulli, J. S. (1978) <i>What makes giftedness? Reexamining a definition.</i> Phi Delta Kappan, 60, 180–184, 261.</li> <li>• Sternberg, R. J., Davidson. J. E. (Eds., 1986) <i>Conceptions of giftedness.</i> Cambridge: Cambridge University Press.</li> <li>• Subotnik, R. F., Arnold, K. D. (1995) <i>Beyond Terman: contemporary longitudinal studies of giftedness and talent.</i> Norwood, New Jersey: Ablex Publishing corporation.</li> <li>• Radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike.</li> </ul>
Napomene	

The image shows three handwritten signatures in blue ink. The top signature reads "Doris". Below it is a smaller signature that appears to be "D. Mice". The bottom signature is larger and appears to be "Holcusev".



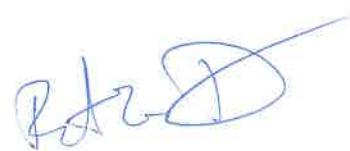
## SYLLABUS

Odsjek	Psihologija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Statistika u psihologiji 1						
Šifra/kod	FIL PSI 112	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7		
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	I		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Ratko Đokić, doc. dr.					
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: <a href="mailto:ratko.djokic@ff.unsa.ba">ratko.djokic@ff.unsa.ba</a> Telefon: + 387 33 253 110	Termin konsultacija	Pon.: 14.00-17.00 Čet.: 12.00 – 14.00			
Saradnik	Ime i prezime	Ratko Đokić, doc. dr.					
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 0;	vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji od generalnih cjelina: uloga statistike u nauci, mjerjenje, distribucija, statističko testiranje hipoteza.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim statističkim pojmovima koji se koriste u psihološkim istraživanjima i praktičnom radu. Stjecanje znanja i vještina neophodnih za deskripciju i analizu podataka, kao i za statističko zaključivanje.						
Ishodi učenja	<p>Znanje: Razumijevanje osnovnih statističkih koncepata: varijabla, mjerjenje, distribucija. Pozicioniranje statistike u širem naučnom kontekstu. Razumijevanje parametara statističkih distribucija: oblik distribucije, mjere centralne tendencije i raspršenja. Usvajanje osnovnih principa vjerovatnoće i njihove primjenene u inferencijskoj statistici. Usvajanje temeljnih koncepata statističkog testiranja hipoteza: standardna pogreška i distribucija aritmetičkih sredina uzoraka. Razumijevanje primjene navedenih principa i koncepata na primjerima testiranja razlika između grupa.</p> <p>Vještine: Primjena statističkih postupaka u sredovanju, organizaciji i prezentaciji statističkih podataka i njihovom pripremanju za daljnje statističke analize. Deskripcija distribucija podataka. Utvrđivanje i interpretiranje pozicije rezultata u skupini. Provodenje i interpretiranje statističkih testova razlika između grupa.</p> <p>Kompetencije: Očekuje se da će studenti usvojiti osnove statističke pismenosti što će im omogućiti samostalno osmišljavanje postupaka mjerjenja, primjenu deskriptivnih i inferencijskih statističkih postupaka te praćenje drugih studijskih kolegija.</p>						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Korištenje statistike u psihologiji. Statistika i naučni metod.
2.	Osnovni koncepti u statistici: varijable, skale mjerenja, deskriptivna i inferencijalna statistika.
3.	Tabelarno i grafičko prikazivanje rezultata.
4.	Mjere centralne tendencije: aritmetička sredina, centralna vrijednost, dominantna vrijednost.
5.	Mjere varijabiliteta: totalni raspon, indeks središnjeg raspršenja, varijanca, standardna devijacija, poluinterkvaritno raspršenje. Usporedba različitih oblika distribucije rezultata i izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta.
6.	Određivanje položaja rezultata u grupi: percentili i decili.
7.	Z-vrijednosti i standardna normalna distribucija.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Osnovni principi vjerovatnoće.
10.	Distribucija aritmetičkih sredina uzoraka i standardna pogreška aritmetičke sredine.
11.	Testiranje hipoteza. Statističko zaključivanje.
12.	Provjeravanje razlika među aritmetičkim sredinama: veliki uzorci.
13.	Provjeravanje razlika među aritmetičkim sredinama: mali uzorci.
14.	Snaga statističkog testa. Pregled statističkih pojmoveva i koncepata.
15.	Provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<b>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</b>	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup. Praktična primjena (rješavanje zadatka).																								
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>x*</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: _____ bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prvi parcijalni ispit	45	45	3.	Drugi parcijalni ispit	50	50	4.	Završni ispit		x*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Učešće u istraživanju	5	5																						
2.	Prvi parcijalni ispit	45	45																						
3.	Drugi parcijalni ispit	50	50																						
4.	Završni ispit		x*																						
Ukupno: _____ bodova			100%																						
<b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</b>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Učešće u istraživanju: studenti učestvuju u istraživanjima koja se provode na Odsjeku za psihologiju</li> <li>• Prvi parcijalni ispit: pismena provjera znanja</li> <li>• Drugi parcijalni ispit: pismena provjera znanja</li> <li>• Završni ispit: pismena provjera znanja</li> </ul> <p>*Napomena: Završni ispit predviđen je za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom. Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima.</p>																								
<b>Skala ocjenjivanja</b>	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																								
	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
<b>Literatura</b>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Petz, B. (2002). Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>2. Đapo, N., Đokić, R. (2012). Statistika u psihologiji, priručnik za studente. Sarajevo: e-Publishing, Filozofski fakultet.</li> </ol>																								

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Howell, D.C. (1997). Statistical Methods for Psychology. Wardsworth Publishing Company, Belmont, CA.</li> <li>2. Kolesarić, V., Petz, B. (2003). Statistički rječnik. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> </ol>
Napomene	

  
 Božidar  
  
 D. Ture  
  
 Mihaljević



UNIVERZITET U SARAJEVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

## SYLLABUS

Odsjek	PEDAGOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA I						
Šifra/kod	FIL PSI 236	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5		
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2019./20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Indira Fako, vanredni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail: fakoindira@gmail.com Telefon: 033-253-145	Termin konsultacija				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuce, docent					
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033- 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) srijeda (12-14h)			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar _____;	vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će kroz nastavni predmet biti upoznati s ciljevima i problemima razvojne psihologije; osnovnim pojmovima i filozofskim korijenima razvojne psihologije; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; biološkim i okolinskim faktorima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja (nacrti istraživanja); etičkim načelima istraživanja u razvojnoj psihologije i razvojnim teorijama - Freud, Erikson, Bandura, Piaget, Vigotski, Kohlberg, Bronfenbrenner.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje i razumijevanje tradicionalnih i savremenih načela, koncepata, teorija i metoda istraživanja različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, socijalni i emocionalni).						
Ishodi učenja	Nakon odslušanog nastavnog kolegija očekuje se da će studenti ovladati razumijevanjem osnovnih razvojnih teorija (snagama i nedostacima teorija) i stići znanje o istraživačkim metodama i nacrtima istraživanja u razvojnoj psihologiji, kao i znanje o slijedu razvoja i procesima koji leže u osnovi razvoja.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
1. 07.-11.10.19.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2. 14.-18.10.19.	Predmet i ciljevi razvojne psihologije. Problemi razvojne psihologije: priroda nasuprot odgoju (prikazivanje video materijala); kontinuitet nasuprot diskontinuitetu; normativni nasuprot idiografskom razvoju.
3. 21.-25.10.19.	Temeljne zakonitosti razvoja. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4. 28.9.-01.11.19.	Pioniri dječje psihologije: Hall, Freud, Watson
5. 04.-08.11.19.	Pioniri dječje psihologije: Gesell, Piaget, Vigotski.
6. 11.-15.11.19.	Znanstveno istraživanje i vrste istraživanja.
7. 18.-22.11.19.	Etički aspekti istraživanja čovjekova razvoja.
8. 25.-29.11.19.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9. 02.-06.12.19.	Razvojne teorije: biheviorizam (Watson) i teorija socijalnog učenja (Bandura).
10. 09.-13.12.19.	Razvojne teorije: psihodinamski pristup (Freud, Erikson).
11. 16.-20.12.19.	Razvojne teorije: etološki pristup (Bowlby, Lorenz) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
12. 23.-27.12.19.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
13. 30.12.19.-03.01.20.	Teorije moralnog razvoja: kognitivističko-razvojni modeli (Piaget i Kohlberg).
14. 06.-10.01.20.	Usporedba i evaluacija teorija.
15. 13.-17.01.20.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16. 20.-24.01.20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 27.-31.01.20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 03.-07.02.20.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/vježbe
1. 07.-11.10.19.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2. 14.-18.10.19.	Periodizacija razvoja: izrada životne lente.
3. 21.-25.10.19.	Priroda nasuprot odgoju: pregled najpoznatijih studija. Analiza knjige „Rano iskustvo“ (Clarke i Clarke, 1987). Uputa za praktični zadatak.
4. 28.9.-01.11.19.	Gesellove norme motoričkog razvoja (samostalni praktični zadatak).
5. 04.-08.11.19.	Gesellove norme motoričkog razvoja (analiza protokola i diskusija o zadatku).
6. 11.-15.11.19.	Metodološki izazovi u istraživanjima dječjeg razvoja : izrada idejne skice za istraživanje nekog razvojno-psihološkog problema.
7. 18.-22.11.19.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji. Uputa za praktični zadatak i pisanje izvještaja.
8. 25.-29.11.19.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9. 02.-06.12.19.	Provjeda opažanja: posmatranje djeteta (samostalni praktični zadatak).
10. 09.-13.12.19.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (prikaz video materijala). Predaja izvještaja (posmatranje djeteta).
11. 16.-20.12.19.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (diskusija o filmu). Analiza studije slučaja (zadatak).
12. 23.-27.12.19.	Piagetova kognitivno-razvojna teorija i sociokulturalna teorija Vigotskog (ključni koncepti i praktične imlikacije).
13. 30.12.19.-03.01.20.	Teorije moralnog razvoja (prikaz video materijala).
14. 06.-10.01.20.	Teorije moralnog razvoja (diskusija o filmu i završna razmatranja).
15. 13.-17.01.20.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16. 20.-24.01.20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 27.-31.01.20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 03.-07.02.20.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (terenski zadatak), analitički i demonstracioni pristup.</p>																																				
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="409 399 1441 810"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Gesellove norme motoričkog razvoja (grupni rad)</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Posmatranje djeteta (izvještaj)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Erikson: analiza studije slučaja (zadatak)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3"></td><td><b>Ukupno: 100 bodova</b></td></tr> <tr> <td colspan="3"></td><td><b>100%</b></td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Gesellove norme motoričkog razvoja (grupni rad)	5	5	2.	Posmatranje djeteta (izvještaj)	10	10	3.	Erikson: analiza studije slučaja (zadatak)	10	10	4.	Prva provjera znanja	35	35	5.	Druga provjera znanja	40	40	6.	Završni ispit*						<b>Ukupno: 100 bodova</b>				<b>100%</b>
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Gesellove norme motoričkog razvoja (grupni rad)	5	5																																		
2.	Posmatranje djeteta (izvještaj)	10	10																																		
3.	Erikson: analiza studije slučaja (zadatak)	10	10																																		
4.	Prva provjera znanja	35	35																																		
5.	Druga provjera znanja	40	40																																		
6.	Završni ispit*																																				
			<b>Ukupno: 100 bodova</b>																																		
			<b>100%</b>																																		
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:  Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja, odnosno, završnog ispita.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a druga gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaze u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i ili popravni ispit.</p>																																				
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</li> <li>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</li> <li>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</li> <li>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</li> <li>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</li> <li>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</li> </ul>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> </ol> <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Zagreb: Školska knjiga.</li> <li>2. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill.</li> <li>3. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</li> <li>4. Bronfrenrener J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</li> <li>5. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap</li> <li>6. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Sarajevo: Filozofski fakultet.</li> </ol>
Napomene	

(D. Ture  
M. Mateljević)



UNIVERZITET U SARAJEVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA							
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOGIJA ODRASLE DOBI I STARENJA							
Šifra/kod	FIL PSI 312	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6			
Ciklus studija	1.	Semestar	5.	Ak. godina	2018./19.			
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta FIL PSI 219 Psihologija djetinjstva i adolescencije							
Jezik izvođenja nastave	BHS							
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Indira Fako						
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail: fakoindira@gmail.com Telefon: 033-253-145	Termin konsultacija	utorak (10-12h) petak (13-16h)				
Saradnik	Ime i prezime	Katarina Mišetić, MA, asistent						
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: katarina.misetic@hotmail.com Telefon: 033- 253- 221						
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2							
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će kroz nastavni predmet biti upoznati s osnovnim pojmovima, životnim ciklusima i periodizacijom razvoja u odrasloj dobi; razvojnim zadacima u odrasloj i srednjoj dobi; biološkim tumačenjem starenja i promjenama u odrasloj dobi, kao i psihičkim razvojem u odrasloj dobi, te socijalnim vidovima razvoja u odrasloj dobi (priateljstvo, partnerstvo i brak, obitelj, roditeljstvo, odnosi među generacijama; razvoj karijere i umirovljenje; korištenje slobodnog vremena i društveno angažiranje). Kroz nastavni kolegij bit će obrađene i osnovne psihološke teorije razvoja u odrasloj dobi (Erikson, Havighurst, Levinson, Vaillant), kao i socijalni i zdravstveni problemi u odrasloj dobi (briga zajednice, umiranje, smrt i žalovanje).							
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Obezbijediti znanstveni kontekst za razumijevanje razvoja u odrasloj dobi. Upoznavanje studenata s razvojnim teorijama i istraživanjima o dobro povezanim promjenama u fizičkom, senzornom, kognitivnom, emocionalnom i socijalnom funkcioniranju u razdoblju odrasle dobi i starosti u kontekstu biopsihosocijalnog modela razvoja. Isticanje kompleksnosti procesa starenja i specifičnosti funkcioniranja odraslih osoba.							
Ishodi učenja	Nakon odslušanog nastavnog kolegija očekuje se da će studenti ovladati razumijevanjem snaga i nedostataka razvojnih teorija; steći spoznaje o promjenama u različitim aspektima funkcioniranja u razdoblju odrasle dobi i starosti, kao i spoznaje o kompleksnosti procesa starenja i specifičnosti funkcioniranja odraslih osoba.							

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
Datum	
1. 07.-11.10.19.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2. 14.-18.10.19.	Razvoj u odrasloj dobi i starenje: Teorije razvoja odraslih (teorijski pristupi, modeli razvoja).
3. 21.-25.10.19.	Ljudsko tijelo: „Kako vrijeme prolazi“ (video materijal).
4. 28.9.-01.11.19.	Mlađa odrasla dob: ulazak u stadij mlađe odrasle dobi; uspostavljanje prisnosti.
5. 04.-08.11.19.	Srednje godine: generacija u sendviču; modeli prirode razvoja u srednjoj dobi.
6. 11.-15.11.19.	Kasna odrasla dob: postignuća u starosti.
7. 18.-22.11.19.	Metodologija istraživanja razvoja odraslih i starenja.
8. 25.-29.11.19.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9. 02.-06.12.19.	Optimalno starenje (video materijal i diskusija).
10. 09.-13.12.19.	Obitelj: odnosi međuovisnosti; alternativni oblici obitelji; bračna nestabilnost i samački život.
11. 16.-20.12.19.	Izbor zanimanja, razvoj karijere i umirovljenje.
12. 23.-27.12.19.	Razvoj ličnosti u odrasloj dobi. Koncepti iz pozitivne psihologije treće životne dobi.
13. 30.12.19.-03.01.20.	Učenje i pamćenje u kasnoj odrasloj dobi. „Demencije: Alzheimerova bolest“ (video materijal).
14. 06.-10.01.20.	Kraj života: Proces umiranja i smrt.
15. 13.-17.01.20.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
16. 20.-24.01.20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 27.-31.01.20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 03.-07.02.20.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/vježbe
<b>1.</b> 07.-11.10.19.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
<b>2.</b> 14.-18.10.19.	Uobičajena vjerovanja o razvoju odraslih i starenju. Biografska studija osobe treće dobi (uputa za samostalni praktični zadatak i pisanje izvještaja).
<b>3.</b> 21.-25.10.19.	Periodizacija razvoja u odrasloj dobi. Analiza knjige „Psihologija treće životne dobi“ (Pečjak, 2001).
<b>4.</b> 28.9.-01.11.19.	Privrženost u odrasloj dobi.
<b>5.</b> 04.-08.11.19.	Razvojni zadaci u ranoj i srednjoj odrasloj dobi: Teorije životnog vijeka/životnih ciklusa (Havighurstova teorija razvojnih zadataka, Levinsonova teorija razvojnih kriza).
<b>6.</b> 11.-15.11.19.	Posjeta studenata Gerontološkom centru u Sarajevu (u dogovoru s direktorom Centra).
<b>7.</b> 18.-22.11.19.	Metodologija istraživanja razvoja odraslih i starenja: izrada idejnog nacrta istraživanja.
<b>8.</b> 25.-29.11.19.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
<b>9.</b> 02.-06.12.19.	Prikupljanje podataka za biografsku studiju (samostalni praktični zadatak).
<b>10.</b> 09.-13.12.19.	Korištenje slobodnog vremena u kasnoj odrasloj dobi. Posjeta Centru za zdravo starenje (u dogovoru s direktorom Centra).
<b>11.</b> 16.-20.12.19.	Uspostavljanje i razvoj karijere. Mentorstvo.
<b>12.</b> 23.-27.12.19.	Biografska studija osobe treće životne dobi (predaja izvještaja, analiza i diskusija o zadatku).
<b>13.</b> 30.12.19.-03.01.20.	Činitelji dugovječnosti. Funkcionalno zdravlje i institucionalizacija.
<b>14.</b> 06.-10.01.20.	Smrt i suočavanje sa smrću: Hospicij (video materijal i diskusija).
<b>15.</b> 13.-17.01.20.	Druga polusemestralna provjera znanja studenata
<b>16.</b> 20.-24.01.20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
<b>17.</b> 27.-31.01.20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
<b>18.</b> 03.-07.02.20.	

<b>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</b>	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (terenski zadatak, organizirane posjete studenata), analitički i demonstracioni pristup.																																
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak/pisanje izvještaja</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični dio nastave/posjeta 1</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktični dio nastave/posjeta 2</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Druga polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak/pisanje izvještaja	20	20	2.	Praktični dio nastave/posjeta 1	5	5	3.	Praktični dio nastave/posjeta 2	5	5	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	35	35	5.	Druga polusemestralna provjera znanja	35	35	6.	Završni ispit*					Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Samostalni praktični zadatak/pisanje izvještaja	20	20																														
2.	Praktični dio nastave/posjeta 1	5	5																														
3.	Praktični dio nastave/posjeta 2	5	5																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	35	35																														
5.	Druga polusemestralna provjera znanja	35	35																														
6.	Završni ispit*																																
		Ukupno: 100 bodova	100%																														
<b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</b>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (pisanje izvještaja, posjeta 1 i posjeta 2), te polaganjem prve i druge polusemestralne provjere znanja, odnosno, završnog ispita.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvoj polusemestralnoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj polusemestralnoj provjeri znanja. U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a druga od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (pisanje izvještaja, posjeta 1 i posjeta 2), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvom parcijalnom ispitnu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitnu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaze u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i ili popravni ispit.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</li> <li>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</li> <li>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</li> <li>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</li> <li>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</li> <li>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</li> </ul>																																

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2001). <i>Psihologija odrasle dobi i starenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>3. Despot Lučanin, J. (2003). <i>Iskustvo starenja: Doprinos teoriji starenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> </ol> <p><i>Dodatna</i></p>
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Birren, J.E. i Schaie, K.W. (1996). <i>Handbook of the Psychology of Aging</i>. New York: John Wiley and sons.</li> <li>2. Smiljanić, V. (1979). <i>Psihologija starenja</i>. Beograd: Nolit.</li> <li>3. Pećjak, V. (2001). <i>Psihologija treće životne dobi</i>. Zagreb: Naklada Prosvjeta</li> <li>4. Bee, H.L. i Bjorklund, B. (2004). <i>The Journey of Adulthood</i>. (Fifth Edition) New Jersey: Prentice Hall.</li> <li>5. Lacković-Grigin, K., Ćubela Adorić, V. (2006). <i>Odabrane teme iz psihologije odraslih</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>6. Stefanović Stanojlović, T. (2011). Afektivna vezanost: razvoj, modaliteti i procena. Niš: Filozofski fakultet</li> </ol>
Napomene	



UNIVERZITET U SARAJEVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

## SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U RAZVOJNU PSIHOLOGIJU						
Šifra/kod	FIL PSI 213	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5		
Ciklus studija	1.	Semestar	3.	Ak. godina	2019./20.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuce, docent					
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) srijeda (12-14h)			
Saradnik	Ime i prezime	Katarina Mišetić, MA, asistent					
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: katarina.misetic@hotmail.com Telefon: 033/ 253-221	Termin konsultacija	utorak (10-12h) petak (13-16h)			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; filozofskim korijenima i povijesnim temeljima razvojne psihologije; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; biološkim i okolinskim faktorima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; etičkim načelima istraživanja u razvojnoj psihologiji, te razvojnim teorijama: psihodinamski pristup (Freud, Erikson), biheviorizam (Watson), teorija socijalnog učenja (Bandura), etološki pristup razvoju (Bowlby, Lorenz), teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner), kognitivne teorije (Piaget, Vigotski, Kohlberg).						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoј podlozi.						
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će poznавati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Steći će znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja. Također, studenti će steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja, te će razviti osjetljivost za etičke dileme u istraživanjima razvoja. Kolegij će omogućiti uvid u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1. 07. 11.10.19.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2. 14.-18.10.19.	Predmet i ciljevi razvojne psihologije. Problemi razvojne psihologije: priroda nasuprot odgoju; kontinuitet nasuprot diskontinuitetu; normativni nasuprot idiografskom razvoju. „Divlja djeca“ (video materijal).
3. 21.-25.10.19.	Temeljne zakonitosti razvoja. Periodizacija čovjekova razvoja. Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4. 28.9.-01.11.19.	Pioniri dječje psihologije: Hall, Freud, Watson
5. 04.-08.11.19.	Pioniri dječje psihologije: Gesell, Piaget, Vigotski.
6. 11.-15.11.19.	Istraživanje razvoja: longitudinalni, transverzalni i križno-sekvencijalni nacrti; mikrorazvojna, međukulturalna i komparativna istraživanja. Metode istraživanja čovjekova razvoja: koreacijska, eksperimentalna i deskriptivna metoda.
7. 18.-22.11.19.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8. 25.-29.11.19.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9. 02.-06.12.19.	Razvojne teorije: biheviorizam (Watson) i teorija socijalnog učenja (Bandura).
10. 09.-13.12.19.	Razvojne teorije: psihodinamski pristup (Freud, Erikson).
11. 16.-20.12.19.	Razvojne teorije: etološki pristup (Bowlby, Lorenz) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
12. 23.-27.12.19.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
13. 30.12.19.-03.01.20.	Teorije moralnog razvoja: kognitivističko-razvojni modeli (Piaget i Kohlberg).
14. 06.-10.01.20.	Usporedba i evaluacija teorija.
15. 13.-17.01.20.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16. 20.-24.01.20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastavc)
17. 27.-31.01.20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 03.-07.02.20.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/vježbe
Datum	
<b>1.</b> 07.-11.10.19.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
<b>2.</b> 14. 18.10.19.	Ispitivanje i analiza studentskih implicitnih teorija razvoja. Periodizacija razvoja: izrada životne lente.
<b>3.</b> 21.-25.10.19.	Priroda nasuprot odgoju: pregled najpoznatijih studija. Analiza knjige „Rano iskustvo“ (Clarke i Clarke, 1987). Uputa za praktični zadatak.
<b>4.</b> 28.9.-01.11.19.	Gesellove norme motoričkog razvoja (samostalni praktični zadatak).
<b>5.</b> 04.-08.11.19.	Gesellove norme motoričkog razvoja (analiza protokola i diskusija o zadatku).
<b>6.</b> 11.-15.11.19.	Metodološki izazovi u istraživanjima dječjeg razvoja : izrada idejne skice za istraživanje nekog razvojno-psihološkog problema (odabir adekvatnog metodološkog postupka, preliminarna operacionalizacija varijabli, izbor metoda ispitivanja).
<b>7.</b> 18.-22.11.19.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja; različite vrste opažanja; prednosti i nedostaci metode opažanja. Uputa za praktični zadatak i pisanje izvještaja.
<b>8.</b> 25.-29.11.19.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
<b>9.</b> 02.-06.12.19.	Provedba opažanja: posmatranje djeteta (samostalni praktični zadatak).
<b>10.</b> 09.-13.12.19.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (prikaz video materijala). Predaja izvještaja (posmatranje djeteta).
<b>11.</b> 16.-20.12.19.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (diskusija o filmu). Analiza studije slučaja (zadatak).
<b>12.</b> 23.-27.12.19.	Piagetova kognitivno-razvojna teorija i sociokulturalna teorija Vigotskog (ključni koncepti i praktične implikacije).
<b>13.</b> 30.12.19.-03.01.20.	Teorije moralnog razvoja (prikaz video materijala).
<b>14.</b> 06.-10.01.20.	Teorije moralnog razvoja (diskusija o filmu i završna razmatranja).
<b>15.</b> 13.-17.01.20.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
<b>16.</b> 20.-24.01.20.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
<b>17.</b> 27.-31.01.20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
<b>18.</b> 03.-07.02.20.	

<b>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</b>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (terenski zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analizavideo materijala).</p>																																				
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p>																																				
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">R. br.</th><th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">Elementi praćenja</th><th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">Broj bodova</th><th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td><td>Gesellove norme motoričkog razvoja (grupni rad)</td><td style="text-align: center;">5</td><td style="text-align: center;">5</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td><td>Posmatranje djeteta (izvještaj)</td><td style="text-align: center;">10</td><td style="text-align: center;">10</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td><td>Erikson: analiza studije slučaja (zadatak)</td><td style="text-align: center;">10</td><td style="text-align: center;">10</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td><td>Prva polusemestralna provjera znanja</td><td style="text-align: center;">35</td><td style="text-align: center;">35</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td><td>Druga polusemestralna provjera znanja</td><td style="text-align: center;">40</td><td style="text-align: center;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td><td>Završni ispit*</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">7.</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td align="right" style="padding-right: 10px;">Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td align="center" style="padding-left: 10px;">100%</td><td></td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Gesellove norme motoričkog razvoja (grupni rad)	5	5	2.	Posmatranje djeteta (izvještaj)	10	10	3.	Erikson: analiza studije slučaja (zadatak)	10	10	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	35	35	5.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	40	6.	Završni ispit*			7.				Ukupno:	100 bodova	100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Gesellove norme motoričkog razvoja (grupni rad)	5	5																																		
2.	Posmatranje djeteta (izvještaj)	10	10																																		
3.	Erikson: analiza studije slučaja (zadatak)	10	10																																		
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	35	35																																		
5.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	40																																		
6.	Završni ispit*																																				
7.																																					
Ukupno:	100 bodova	100%																																			
<b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</b>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja, odnosno, završnog ispita.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, a druga gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit.</p>																																				
<b>Skala ocjenjivanja</b>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</li> <li>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</li> <li>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</li> <li>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</li> <li>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</li> <li>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</li> </ul>																																				

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> </ol> <p><i>Dodatakna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap</li> <li>2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga.</li> <li>3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet.</li> <li>4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill.</li> <li>5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</li> <li>6. Bronfenbrener J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</li> <li>7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill.</li> <li>8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwah, NJ: Erlbaum.</li> <li>9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.</li> </ol>
Literatura	
Napomene	


 Dr. Janeček  
 Hobensky Dr. Janeček



UNIVERZITET U SARAJEVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek:	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihofiziologija spavanja						
Šifra/kod	FIL PSI 366	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2		
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2019./2020.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta Biološka psihologija 2 FIL PSI 117						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, vanredna profesorica					
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija	Četvrtak: 09.00- 14.00			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1 sat; Seminar: 1 sat						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Unutar nastavnog predmeta obradivat će se sljedeće teme: Zašto spavamo? Fiziološki mehanizmi spavanja i budnog stanja. Biološki ritmovi. Cirkadijurni sat. Spavanje različitih vrsta i veza sa evolucijom spavanja. Neuralni sistemi u osnovi spavanja. REM spavanje. Biološka funkcija spavanja. Poremećaji spavanja.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje znanja koja su psiholozima potrebna u praktičnom radu o spavanju, problemima spavanja i njihovom uticaju na svakodnevno funkcionisanje čovjeka.						
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o mehanizmima spavanja, spoznati koja se istraživanja sprovode iz područja psihofiziologije spavanja. Studenti će naučiti kako dizajnirati i sprovesti istraživanje iz oblasti spavanja, te kako obraditi podatke i napisati članak.						
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta							
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja						
Datum							
1.	Zašto spavamo?						
2.	Fiziološki mehanizmi spavanja i budnog stanja						
3.	Biološki ritmovi						
4.	Cirkadijurni sat						
5.	Neuralni sistemi u osnovi spavanja						
6.	REM spavanje						
7.	Biološka funkcija spavanja						
8.	<i>Prvi parcijalni ispit</i>						

<b>9.</b>	Poremećaji spavanja																								
<b>10.</b>	Prezentacije članaka iz područja psihofiziologije spavanja																								
<b>11.</b>	Dizajniranje istraživanja																								
<b>12.</b>	Priprema upitnika za sprovedbu istraživanja																								
<b>13.</b>	Obrada podataka istraživanja																								
<b>14.</b>	Pisanje izvještaja na osnovu sprovedenog istraživanja i dobivenih podataka																								
<b>15.</b>	<i>Drugi parcijalni ispit</i>																								
<b>16.</b>	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)																								
<b>17.</b>	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu																								
<b>18.</b>																									
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija na temu</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija članka</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Istraživački nacrt</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Izvještaj</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td align="right" colspan="3">Ukupno:</td><td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prezentacija na određenu dogovorenou temu</li> <li>• Prezentacija članka objavljenog u CC časopisu</li> <li>• Dizajniranje istraživačkog nacrta</li> <li>• Pisanje izvještaja u obliku znanstvenog članka na osnovu rezultata zajednički sprovedenog istraživanja</li> </ul>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija na temu	25	25	2.	Prezentacija članka	25	25	3.	Istraživački nacrt	25	25	4.	Izvještaj	25	25	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prezentacija na temu	25	25																						
2.	Prezentacija članka	25	25																						
3.	Istraživački nacrt	25	25																						
4.	Izvještaj	25	25																						
Ukupno:			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Turek, F. W. (1999). <i>Regulation of Sleep and Circadian Rhythms</i>. New York, Basel: Marcel Dekker, Inc.</li> </ul> <p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Carlson, N. R. (2000). <i>Physiology of Behavior</i>. Boston: Allyn and Bacon.</li> <li>• Rosenzweig, M. R., Breedlove, S. M., Leiman, A. L. (2002). <i>Biological Psychology</i>. Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates, Inc.</li> </ul>																								
Napomene	<p><b>Ponašanje na nastavi</b></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i civiliziranom</p>																								

ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnici imali priliku za učenje i rad.

1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi.
2. Za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa iza sebe ostaviti čisto mjesto na kojem je sjedio
3. Dozvoljeno je korištenje računara i tableta. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu, te korištenje mobitela tokom nastave nije dozvoljeno.

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

- dostaviti ili poslati tuđi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad) kao svoj
- nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
- ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
- dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
- mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
- fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
- pomagati drugom studentu u varanju tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
- izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajati neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
- plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrasirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja



A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Dr. Mirna Holcun Seger". The signature is fluid and cursive, with "Dr." and ". Mirna" written above the main name.



UNIVERZITET U SARAJEVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Biološka psihologija 1				
Šifra/kod	FIL PSI 115	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2019./2020.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija	Četvrtak: od 09.00 do 14.00	
Saradnik	Ime i prezime	Aida Muheljić, MA, viša asistentica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 e-mail: aidamuheljic1@gmail.com Telefon: 033/253 221	Termin konsultacija	Utorak: od 14.00 do 16.30 Četvrtak: od 14.00 do 16.30	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Unutar nastavnog predmeta obrađivat će se teme: Biološka psihologija kao neuroznanost; Evolucija, genetika i iskustvo: postavljanje pravih pitanja o biologiji ponašanja; Anatomija živčanog sustava; Širenje živčanog impulsa i sinaptički prijenos; Šta rade biopsiholozi: istraživačke metode biološke psihologije; Mozgovna oštećenja kod ljudi i modeli na životinjama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Razumijevanje bioloških osnova psihičkih procesa i ponašanja, te upoznavanje s istraživačkim metodama biološke psihologije.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o biološkim osnovama psiholoških procesa, o anatomskim i fiziološkim osnovama, osnovama genetike, te metodama istraživanja u biološkoj psihologiji.				
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta					
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja				
Datum					
1.	Šta je biološka psihologija i njen odnos sa drugim područjima neuroznanosti				
2.	Konvergentno djelovanje i znanstveno zaključivanje Kako biopsiholozi sarađuju i kako proučavaju rad mozga?				
3.	Biologija ponašanja i evolucija čovjeka				
4.	Osnove genetike i razvoj ponašanja				
5.	Genetika: osnova psiholoških razlika u ljudi				
6.	Organizacija živčanog sistema, stanice u živčanom sistemu, neuroanatomske tehnike i				

	<b>smijerovi</b>																								
7.	Kičmena moždina, glavni dijelovi i strukture mozga																								
8.	<i>Prvi parcijalni ispit</i>																								
9.	Membranski potencijal i postsinaptički potencijali																								
10.	Živčani impuls, sinapse, neurotransmiteri																								
11.	Metode proučavanja živčanog sistema i ponašanja u biološkoj psihologiji																								
12.	Uzroci mozgovnih oštećenja																								
13.	Neuropsihische bolesti																								
14.	Proučavanje neuropsihičkih bolesti korištenjem modela na životinjama																								
15.	<i>Drugi parcijalni ispit</i>																								
16.	Preparacija za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)																								
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu																								
18.																									
<b>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</b>	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup																								
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>0</td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td><td>bodova</td><td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	30	30	2.	Prvi parcijalni ispit	35	35	3.	Drugi parcijalni ispit	35	35	4.	Završni ispit	0	0*	Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na vježbama	30	30																						
2.	Prvi parcijalni ispit	35	35																						
3.	Drugi parcijalni ispit	35	35																						
4.	Završni ispit	0	0*																						
Ukupno:		bodova	100%																						
<b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</b>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prezentacija na određenu temu i/ili određenog članka</li> <li>• dva parcijalna ispita</li> <li>• završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom</li> </ul> <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici (prvi i drugi parcijalni ispit). U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitnu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitnu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prvi parcijalni ispit obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će na drugom parcijalnom ispitnu biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na oba parcijalna ispita mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Segmente koje student tokom semestra nije položio, polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno, kroz ostale aktivnosti, prikupio tokom semestra.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100</p>																								

	<p>bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pinel, J.P. (2001). <i>Biološka psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap</li> </ul> <p><i>Dodata</i>na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Članci objavljeni u različitim časopisima iz oblasti biološke psihologije</li> </ul>
Napomene	<p><b>Ponašanje na nastavi</b></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i civiliziranom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi.</li> <li>2. Za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa iza sebe ostaviti čisto mjesto na kojem je sjedio</li> <li>3. Dozvoljeno je korištenje računara i tableta. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu te korištenje mobitela tokom nastave nije dozvoljeno.</li> </ol> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostaviti ili poslati tuđi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad) kao svoj</li> <li>• nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije</li> <li>• ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije</li> <li>• dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije</li> <li>• mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba</li> <li>• fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate</li> <li>• pomagati drugom studentu u varanju tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti</li> <li>• izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajati neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata</li> <li>• plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja</li> </ul>

The image shows three handwritten signatures in blue ink. One signature is larger and appears to be "Ker", another is smaller and appears to be "e. Ince", and the third is a stylized signature that might be "Helenko".



UNIVERZITET U SARAJEVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

### SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u psihologiju						
Šifra/kod	FIL PSI 111	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2019./2020.		
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, vanredna profesorica					
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija	Četvrtak: od 09.00 do 14.00			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata; Seminar: 1 sat; Vježbe: 1 sat						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Unutar nastavnog predmeta obrađivat će se sljedeće teme: Povijest psihologije i psihološki pravci. Svest i stanja svijesti. Pamćenje i inteligencija. Mišljenje i govor. Motivacija i emocije. Razvojna psihologija. Ličnost. Socijalna psihologija: odnos pojedinca i socijalne okoline.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente s temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene naučne discipline, pri čemu je naglasak na pregledu i informaciji, a ne na prikazivanju područja „u dubinu“. Svrha kolegija je i detaljnije informirati studente o studiju i psihologiji kao struci, te im dati opći uvid u neka temeljna područja i znanja iz psihologije, što će im omogućiti lakše snalaženje na studiju.						
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o deset velikih tema, a da će studenti na kraju semestra imati znanja o istraživanjima u području, odnosno odgovoriti na pitanje čime se područje bavi (fundamentalni aspekt); o primjeni istraživanja u raznolikim praktičnim aspektima, odnosno, kako se i u kojoj mjeri rezultati istraživanja pretaču u praksi (primjenjeni aspekt ili aspekt struke); te o zastupljenosti „područja“ tokom studija (npr. organizacija matične katedre, pokrivenost u kolegijima i slično).						
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup						
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta							
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja						
Datum							
1.	Uvodno predavanje						
2.	Priroda psihologije						
3.	Psihički razvoj						
4.	Senzorni procesi i percepcija						
5.	Svijest						
6.	Govor i mišljenje						

7.	Pamćenje
8.	<i>Prvi parcijalni ispit</i>
9.	Motivacija, Emocije
10.	Inteligencija
11.	Ličnost
12.	Stres, zdravlje i suočavanje
13.	Psihički poremećaji i liječenje psihičkih poremećaja
14.	Socijalna psihologija: socijalni uticaji i socijalna kognicija
15.	<i>Drugi parcijalni ispit</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na vježbama	30	30
2.	Prvi parcijalni ispit	35	35
3.	Drugi parcijalni ispit	35	35
4.	Završni ispit	0	0*
Ukupno:		bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prezentacija na određenu temu i/ili određenog članka
- dva parcijalna ispita
- završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom

\*Napomena:

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici (prvi i drugi parcijalni ispit). U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitnu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitnu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prvi parcijalni ispit obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će na drugom parcijalnom ispitnu biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.

Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na oba parcijalna ispita mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.

Segmente koje nije položio tokom semestra, student polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitnu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno, kroz ostale aktivnosti, prikupio tokom semestra.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;

b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;

c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;

d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;

e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;

f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Skala ocjenjivanja

	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Atkinson, Hilgard, Nolen-Hoeksema, S., Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., &amp; Lutz, C. (2007). <i>Uvod u psihologiju</i>. Naklada Slap: Jastrebarsko</li> </ul>
Literatura	<p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Banyard, P. &amp; Grayson, A. (2008). <i>Introducing Psychological Research</i>. Palgrave MacMillan: London</li> <li>• Članci objavljeni u različitim časopisima iz oblasti psihologije</li> </ul>
Napomene	<p><b>Ponašanje na nastavi</b></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereni na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i civiliziranom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi.</li> <li>2. Za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa iza sebe ostaviti čisto mjesto na kojem je sjedio</li> <li>3. Dozvoljeno je korištenje računara i tableta. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu, te korištenje mobitela tokom nastave nije dozvoljeno.</li> </ol> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostaviti ili poslati tudi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad) kao svoj</li> <li>• nabaviti, kupovati ili prihvati bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije</li> <li>• ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije</li> <li>• dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije</li> <li>• mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba</li> <li>• fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate</li> <li>• pomagati drugom studentu u varanju tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti</li> <li>• izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajati neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata</li> <li>• plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktnе znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja</li> </ul>



The image shows two handwritten signatures in blue ink. The top signature is a stylized 'K' or 'H' followed by the name 'D.Ture'. The bottom signature is a stylized 'Gholensey'.

## SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Klinička procjena						
Šifra/kod	FIL PSI 413	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2019./2020.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina_hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 / 253 174	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10 – 13 sati Četvrtak: 10 – 12 sati			
Saradnik	Ime i prezime	/					
	Kontakt podaci	Kabinet: / E-mail: / Telefon: /	Termin konsultacija	/			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata      Vježbe: 2 sata						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi i proces kliničke procjene. Etika kliničke procjene. Kategorijalni i dimenzionalni klasifikacijski sistemi. Klinički intervju. Opažanje i samoopažanje. Klinička procjena sposobnosti. Neuropsihološka procjena. Procjena ličnosti. Specifičnosti procjene djece. Integracija i interpretacija podataka procjene. Psihološki izvještaj i saopćavanje rezultata procjene.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa procesom kliničke procjene u kontekstu postavljenih ciljeva i psihološke etike. Procjena zasnovana na kategorijalnom i dimenzionalnom pristupu. Upoznavanje sa tehnikama provođenja kliničkog intervjuja i opažanja, testova sposobnosti, testova ličnosti i neuropsiholoških testova. Ovladavanje osnovama interpretacije i integracije podataka kliničke procjene, te pisanja psihološkog izvještaja.						
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o metodama procjene te da će steći bazične vještine u primjeni glavnih metoda procjene, uključujući klinički intervju, opažanje i najčešće koroštene kliničke mjerne instrumente. Očekuje se da će savladati osnove interpretacije i integracije podataka procjene, kao i pisanja psihološkog izvještaja uz poštivanje etičkih principa u kliničkoj procjeni i da će stečene kompetence biti u mogućnosti primijeniti u praksi.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja
1.	Uvod u područje kliničke procjene, predstavljanje plana i programa, literature te načina rada.
2.	Ciljevi i proces kliničke procjene. Etika kliničke procjene.
3.	Kategorijalni i dimenzionalni sistemi klasifikacije duševnih poremećaja.
4.	Klinički intervju.
5.	Opažanje i samoopažanje.
6.	Klinička procjena sposobnosti.
7.	Klinička procjena sposobnosti.
8.	<i>Prva provjera znanja</i>
9.	Procjena ličnosti
10.	Neuropsihološka procjena.
11.	Specifičnosti kliničke procjene djece i adolescenata.
12.	Integracija podataka kliničke procjene.
13.	Psihološki izvještaj i saopćavanje rezultata procjene.
14.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
15.	<i>Druga provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica / vježbe
1.	Predstavljanje plana i programa vježbi, te načina rada.
2.	Ciljevi i proces kliničke procjene: diskusija primjera.
3.	Achenbachov sistem empirijski zasnovane procjene (ASEBA).
4.	Inicijalni intervju. Direktivne i nedirektivne tehnike intervjuiranja: igra uloga.
5.	Metode opažanja i samoopažanja: igra uloga.
6.	Demonstracija primjene testova sposobnosti.
7.	Demonstracija primjene testova sposobnosti.
8.	<i>Prva provjera znanja</i>
9.	Demonstracija primjene testova ličnosti.
10.	Demonstracija primjene neuropsiholoških testova.
11.	Praktični rad kroz igru uloga: primjena metoda kliničke procjene.
12.	Praktični rad kroz igru uloga: primjena metoda kliničke procjene.
13.	Praktični rad kroz igru uloga: primjena metoda kliničke procjene.
14.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
15.	<i>Druga provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Monološki / predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="493 332 1478 601"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktikum</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova      100%</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi i tokom semestra, te polaganjem prvog i drugog dijela gradiva, odnosno završnog ispita.</li> <li>• Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici. U 8. sedmici student pristupa polaganju prvog dijela gradiva, a u 15. sedmici polaganju drugog dijela gradiva. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prvi dio ispita obuhvaća gradivo obrađeno do osme sedmice nastave, a drugi dio gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje provjere znanja mora osvojiti minimalno 55%. Položen prvi dio ispita nije preduvjet za polaganje drugog dijela ispita. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij i ispunio druge obaveze kroz planirane aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj i/ili drugoj provjeri znanja, jedan ili oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit.</li> </ul>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktikum	20	20%	2.	Prva provjera znanja	40	40%	3.	Druga provjera znanja	40	40%	4.	Završni ispit		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktikum	20	20%																		
2.	Prva provjera znanja	40	40%																		
3.	Druga provjera znanja	40	40%																		
4.	Završni ispit																				
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;      b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;      c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;      d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;      e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;      f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Biro, M., Butollo, W. (Ur.) (2003). <i>Klinička psihologija</i>. Novi Sad: Katedra za kliničku psihologiju, Ludvig Maximilians Univerzitát i Futura publikacije.</li> <li>• Neitzel, M.T., Bernstein, D.A., Milich, A. (2001). <i>Uvod u kliničku psihologiju</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</li> <li>• Materijali sa nastave.</li> </ul>																				

Dodatakn

- Ćeranić, S. (2011). *Klinička procjena ličnosti i sposobnosti*. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Istočno Sarajevo.
- Galić, S. (2002). *Neuropsihologijska procjena*. Naklada Slap. Opća županijska bolnica, Požega.
- Hunsley, J., Lee, C.M. (2010). *Introduction to Clinical Psychology. An Evidence-Based Approach*. John Wiley & Sons, Inc.
- Američka psihijatrijska udruga (1996). *Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje* (4. izdanje). Naklada Slap, Jastrebarsko.
- Američka psihijatrijska udruga (2014). *Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje*, peto izdanje. Naklada Slap, Jastrebarsko.



## SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Razvojna psihopatologija						
Šifra/kod	FIL PSI 562	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2019./2020.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor					
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina_hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 / 253 174	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10 – 13 sati Četvrtak: 10 – 12 sati			
Saradnik	Ime i prezime	/					
	Kontakt podaci	Kabinet: / E-mail: / Telefon: /	Termin konsultacija	/			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata      Vježbe: 2 sata						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Odnos psihopatologije i normalnog razvoja. Rizični i zaštitni faktori povezani sa psihološkim problemima u djetinjstvu i adolescenciji. Intelektualne onesposobljenosti. Specifični poremećaji učenja. Poremećaj iz spektra autizma. Deficit pažnje / hiperaktivni poremećaj. Poremećaji ponašanja. Zloupotreba psihoaktivnih supstanci. Posljedice zlostavljanja i zanemarivanja djece. Tugovanje kod djece i adolescenata i prilagodba na gubitak.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa glavnim principima i konceptima iz razvojne psihopatologije. Razumijevanje psiholoških problema kod djece i adolescenata sa razvojnog stajališta. Primjena spoznaja iz područja razvojne psihopatologije u psihološkoj praksi.						
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti znanja o ključnim principima i konceptima iz područja razvojne psihopatologije, te o specifičnim psihološkim problemima u djetinjstvu i adolescenciji, uvažavajući razvojnu perspektivu. Također, očekuje se da će moći intergrirati ove spoznaje sa usvojenim znanjama iz šire oblasti kliničke psihologije i primijeniti ih u praksi u području psihološke procjene, te planiranja i provođenja efikasnih tretmanskih i preventivnih intervencija.						

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica / predavanja
1.	Uvod u područje razvojne psihopatologije. Predstavljanje plana i programa, literature, te načina rada.
2.	Razvojni pristup: odnos psihopatologije i normalnog razvoja. Istraživanja u razvojnoj psihopatologiji.
3.	Rizični i zaštitni faktori povezani sa psihološkim problemima u djetinjstvu i adolescenciji.
4.	Intelektualne onesposobljenosti.
5.	Specifični poremećaji učenja. Komunikacijski poremećaji.
6.	Poremećaj iz spektra autizma.
7.	Deficit pažnje / hiperaktivni poremećaj.
8.	<i>Prva provjera znanja</i>
9.	Poremećaji ponašanja.
10.	Zloupotreba psihoaktivnih supstanci kod djece i adolescenata.
11.	Posljedice zlostavljanja djece. Fizičko zlostavljanje. Emocionalno zlostavljanje i zanemarivanje.
12.	Seksualno zlostavljanje.
13.	Tugovanje kod djece i adolescenata i prilagodba na gubitak.
14.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
15.	<i>Druga provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica / vježbe
1.	Predstavljanje plana i programa vježbi, te načina rada.
2.	Etiološka multideterminiranost i (dis)kontinuitet psihopatološkog razvoja.
3.	Analiza knjige <i>Stakleni zamak</i> autorice Jeannette Walls.
4.	Poremećaji u dojenačkoj dobi i ranom djetinjstvu: studentske prezentacije.
5.	Poremećaji u dojenačkoj dobi i ranom djetinjstvu: studentske prezentacije.
6.	Poremećaji u dojenačkoj dobi i ranom djetinjstvu: studentske prezentacije.
7.	Poremećaji u srednjem djetinjstvu: studentske prezentacije.
8.	<i>Prva provjera znanja</i>
9.	Poremećaji u srednjem djetinjstvu: studentske prezentacije.
10.	Poremećaji u adolescenciji: studentske prezentacije.
11.	Poremećaji u adolescenciji: studentske prezentacije.
12.	Prilagodba djece i adolescenata na velike životne tranzicije: studentske prezentacije.
13.	Prilagodba djece i adolescenata na velike životne tranzicije: studentske prezentacije.
14.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
15.	<i>Druga provjera znanja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki / predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.																								
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad i prezentacija</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td></td><td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi i tokom semestra, te polaganjem prvog i drugog dijela gradiva, odnosno završnog ispita.</li> <li>• Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici. U 8. sedmici student pristupa polaganju prvog dijela gradiva, a u 15. sedmici polaganju drugog dijela gradiva. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prvi dio ispita obuhvaća gradivo obrađeno do osme sedmice nastave, a drugi dio gradivo od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje provjere znanja mora osvojiti minimalno 55%. Položen prvi dio ispita nije preduvjet za polaganje drugog dijela ispita. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij i ispunio druge obaveze kroz planirane aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj i/ili drugoj provjeri znanja, jedan ili oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu <b>provjeru znanja i/ili popravnji ispit</b>.</li> </ul>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad i prezentacija	20	20%	2.	Prva provjera znanja	40	40%	3.	Druga provjera znanja	40	40%	4.	Završni ispit			Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Seminarski rad i prezentacija	20	20%																						
2.	Prva provjera znanja	40	40%																						
3.	Druga provjera znanja	40	40%																						
4.	Završni ispit																								
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																								
Literatura	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p> <p><i>Obavezna</i></p> <p>Vulić-Prtorić, A. (2001). Razvojna psihopatologija: „Normalan razvoj koji je krenuo krivim putem“. <i>RFFZd</i> 40, (17), 161-186. (članak dostupan na internetu).</p> <p>Carr, A. (2016). <i>The handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology. A contextual approach</i>. Routledge. (interni prevod)</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p>																								

*Dodataknica*

- Damico, J. S. i sur. (2010). *The Handbook of language and speech disorders*. A John Wiley & Sons Publication.
- Essau, C. A. i Conradt, J. (2006). *Agresivnost u djece i mladeži*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Prvčić, I. i Rister, M. (2009). *Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj ADHD*. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje.
- Rolf, J. i sur. (1990). *Risk and protective factors in the development of psychopathology*. Cambridge University Press.
- Sowell, T. (2004). *Einsteinov sindrom*. Inteligentna djeca koja kasno progovaraju. Lekenik: Ostvarenje
- Tatalović Vorkapić, S. (2014). *Razvojna psihopatologija* (nastavni materijal). Rijeka: Učiteljski fakultet u Rijeci. Elektronsko izdanje.
- Vulić-Prtorić, A. (2004). *Depresivnost u djece i adolescenata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Vulić-Prtorić, A. i Cifrek-Kolarić, M. (2011). *Istraživanja u razvojnoj psihopatologiji*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Wenar, C. (2003). *Razvojna psihopatologija i psihijatrija: od dojeničke dobi do adolescencije*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Winterhoff, M. (2010). *Zašto nam djeca postaju nasilnici*. Vratimo djeci njihovo djetinjstvo. Zagreb: Znanje.



Dr. sc. Bojan Turek  
Makrocentar

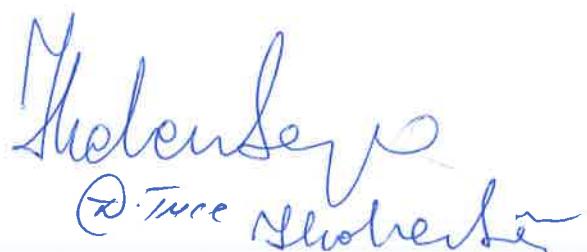
## SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>UVOD U PSIHOLOGIJU LIČNOSTI</b>				
Šifra/kod	Fil PSI 311	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	prvi	Semestar	peti	Akademска година	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvodenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime  Kontakt podaci	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, redovni profesor  Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic-djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00-12:00 srijeda: 10:00 - 12:00 petak: 12:00-13:00	
Saradnik	Ime i prezime  Kontakt podaci	Dr. sc Nina Hadžiahmetović, docent  Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadzhiahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____;	vježbe 2			
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Definiranje ličnosti i domene izučavanja ličnosti. Izvori podataka ličnosti i istraživačke metode u psihologiji ličnosti. Kriteriji razlikovanja i vrednovanja teorija ličnosti. Klasične teorije ličnosti: psihanalitički i neoanalitički pristup. Obrazbeni mehanizmi ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je stjecanje znanja o različitim tumačenjima ličnosti i mogućoj primjeri pojedinih teorija. Također, cilj je podučiti studente klasičnim teorijama ličnosti i razviti kritičko mišljenje u svjetlu novih spoznaja i nalaza istraživanja.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području psihologije ličnosti. Očekujemo razvijanje kompetencija adekvatnog metoda pri procjeni ličnosti. Očekujemo da će student biti u mogućnosti integrirati studije slučaja sa teorijama ličnosti; odnosno moći će primijeniti spoznaje teorija ličnosti u praksi.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica. Predmet i zadaci psihologije ličnosti.
2.	Definicije ličnosti. Različiti teorijski pristupi proučavanja ličnosti.
3.	Mjerenje ličnosti. Izvori podataka ličnosti. Evaluacija.
4.	Tradicionalne teorije.
5.	Psihodinamski pristup.
6.	Mehanizmi odbrane.
7.	Revizija psihodinamskog pristupa: individualna psihologija.
8.	Prva semestralna provjera znanja studenata
9.	Analitička teorija ličnosti
10.	Metode dubinske psihologije I
11.	Metode dubinske psihologije II
12.	Teorija ličnosti Ericha Fromma
13.	Teorija ličnosti Karen Horney
14.	Socio-psihološke teorije: teorija objektnih odnosa
15.	Evaluacija gradiva.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	predavanja, vježbe interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Primjena klasičnih teorija danas (prezentacija)</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit - pisana provjera znanja</td> <td></td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit - pisana provjera znanja</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Istraživanje</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td><td>bodova</td><td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na slijedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prezentaciju o primjeni klasičnih teorija ličnosti na primjeru</li> <li>• semestralna provjera znanja</li> <li>• završni ispit</li> <li>• učešće u istraživanju</li> </ul>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Primjena klasičnih teorija danas (prezentacija)	15	15	2.	Prvi parcijalni ispit - pisana provjera znanja		30	3.	Završni ispit - pisana provjera znanja		50	4.	Istraživanje	5	5	Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Primjena klasičnih teorija danas (prezentacija)	15	15																						
2.	Prvi parcijalni ispit - pisana provjera znanja		30																						
3.	Završni ispit - pisana provjera znanja		50																						
4.	Istraživanje	5	5																						
Ukupno:		bodova	100%																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																								
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Hall, K. S., Lindzey, G. (1983). <i>Teorije ličnosti</i>. Beograd: Nolit (poglavlja: 4. Jungova analitička teorija (str. 122-160); 5: Sociopsihološke teorije: Adler, Fromm i Horney str. 161 - 181)</li> <li>2. Larsen, R. J., Buss, D. M. (2008). <i>Psihologija ličnosti: domene znanja o ljudskoj prirodi</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (poglavlje 1: Uvod: str. 1-57; poglavljje 3: Intrapsiholička domena 270-336 (<u>bez potpoglavlja Motivi i ličnost</u>).</li> </ol> <p><i>Dodatak</i> Kolenović – Đapo, J., Drače, S., Hadžiahmetović, N. (2015). <i>Psihološki mehanizmi odbrane. Teorijski pristupi, klasifikacija i vodič za vježbe</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. (poglavlje: Klasifikacija i funkcija odbrambenih mehanizama)</p>																								
Napomene																									



A handwritten signature in blue ink, appearing to read "M. L. Larsen" or similar, with a small "D." preceding the name.

**SILABUS**

Odsjek	Odsjek za psihologiju						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>UVOD U SOCIJALNU PSIHOLOGIJU</b>						
Šifra/kod	Fil PSI 313	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	prvi	Semestar	peti	Akademski godina	2019/2020		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta							
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, redovni profesor	Termín konsultacija	ponedjeljak: 10:00-12:00 srijeda: 10:00-12:00 petak: 12:00-13:00			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic-djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145					
Saradnik	Ime i prezime	Dr.sc Nina Hadžiahmetović, docent	Termín konsultacija				
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadzhiahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110					
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____;	vježbe 1					
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Predmet i razvoj socijalne psihologije. Razvoj socijalne psihologije i ključna područja istraživanja. Definicija socijalne psihologije. Metode istraživanja u socijalnoj psihologiji. Etička pitanja u socijalno-psihološkim istraživanjima. Socijalna zavisnost i socijalni utjecaji. Socijalni motivi. Agensi socijalizacije. Oblici socijalnog utjecaja i socijalnog pritiska. Socijalna facilitacija. Deindividualizacija. Konformizam. Pokoravanje autoritetu. Kooperativnost sa autoritetom.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je razumijevanje socijalnog konteksta pojedinca i njegovog odnosa prema kontekstu. Također, cilj je podučiti studente klasičnim istraživanjima o socijalnom utjecaju koja su revolucionirala spoznaje u socijalnoj psihologiji. Pored toga, cilj je i podučiti studente istraživačkim metodama u socijalnoj psihologiji i adekvatnom izboru metode koja će odgovoriti na socijalno-psihološki problem.						
Ishodi učenja	Studenti bi trebali stići opći uvid u socijalne uzroke, socijalnu determiniranost i socijalne posljedice čovjekovog funkcioniranja, te osnovne teorijske i metodološke pristupe njihovom znanstvenom proučavanju. Konkretno, studenti bi trebali razviti vještine prepoznavanja neželjenih oblika socijalnih utjecaja, te razviti strategije otpornosti prema njima.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica. Predmet i zadaci socijalne psihologije.
2.	Definicije socijalne psihologije. Povijest socijalne psihologije. Socijalna psihologija i druge znanosti.
3.	Metodologija u socijalnoj psihologiji. Opažanje. Ograničenja metoda opažanja.
4.	Korelacijska metoda. Prednosti i ograničenja.
5.	Eksperimentalni pristup. Etička pitanja u socijalnoj psihologiji.
6.	Razvojna socijalna psihologija.
7.	Oblici socijalnog utjecaja i socijalnog pritiska.
8.	Prva semestralna provjera znanja studenata
9.	Pokoravanje autoritetu.
10.	Konformizam.
11.	Socijalni utjecaj i socijalno ponašanje.
12.	Luciferov efekat.
13.	Kooperativnost sa autoritetom.
14.	Socijalni motivi.
15.	Druga semestralna provjera znanja
16.	Preprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	predavanja, diskusije (predavanja i vježbe), analitički i demonstracioni pristup, video prezentacije izvornih eksperimenata iz socijalne psihologije																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Odabrana poglavlja iz socijalne psihologije – samostalni istraživački rad (prezentacija)</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Socijalni uticaj: eseistički prikaz filma</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Prvi parcijalni ispit – pisana provjera znanja</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Završni ispit – pisana provjera znanja</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Istraživanje</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5</td> </tr> <tr> <td align="right" style="padding: 5px;"><b>Ukupno:</b></td> <td align="right" style="padding: 5px;"><b>bodova</b></td> <td align="right" style="padding: 5px;"><b>100%</b></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• samostalni istraživački rad na odabranim temama iz socijalne psihologije</li> <li>• analizu filma sa aspekta socijalnog uticaja na stranici teksta</li> <li>• dva parcijalna ispita</li> <li>• završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom</li> <li>• učešće u istraživanju</li> </ul> <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd.), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Odabrana poglavlja iz socijalne psihologije – samostalni istraživački rad (prezentacija)	10	10	2.	Socijalni uticaj: eseistički prikaz filma	5	5	3.	Prvi parcijalni ispit – pisana provjera znanja		30	4.	Završni ispit – pisana provjera znanja		50	5.	Istraživanje	5	5	<b>Ukupno:</b>	<b>bodova</b>	<b>100%</b>	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Odabrana poglavlja iz socijalne psihologije – samostalni istraživački rad (prezentacija)	10	10																										
2.	Socijalni uticaj: eseistički prikaz filma	5	5																										
3.	Prvi parcijalni ispit – pisana provjera znanja		30																										
4.	Završni ispit – pisana provjera znanja		50																										
5.	Istraživanje	5	5																										
<b>Ukupno:</b>	<b>bodova</b>	<b>100%</b>																											

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <table border="0"> <tr> <td>a) 10 (A)</td><td>- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</td></tr> <tr> <td>b) 9 (B)</td><td>- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</td></tr> <tr> <td>c) 8 (C)</td><td>- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</td></tr> <tr> <td>d) 7 (D)</td><td>- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</td></tr> <tr> <td>e) 6 (E)</td><td>- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</td></tr> <tr> <td>f) 5 (F, FX)</td><td>- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr> </table>	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;												
b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;												
c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;												
d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;												
e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;												
f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.												
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. (2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: Mate (poglavlja 1, 2 i 8)</li> <li>2. Hewstone, M., Stroebe, W. (2003). <i>Socijalna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 345-380, poglavljje Socijalni utjecaji u malim grupama).</li> <li>3. Pennington, D. C. (1997). <i>Osnove socijalne psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str. 34 – 56, poglavljje Socijalizacija: Rane godine; str. 57 – 81, poglavljje Socijalizacija II: Proces koji traje cijeli život; str. 244 – 271, poglavljje Društveni uticaj)</li> </ol>												
	<p><i>Dodatna:</i></p> <p>Izvorni članci iz tekuće znanstvene periodike</p>												
Napomene													

Handwritten signatures in blue ink, likely belonging to the professor or administrator who reviewed the document. There are three distinct signatures, all appearing to read "Holeško" followed by a checkmark or similar mark.

UNIVERZITET U SARAJAVU  
FILOZOFSKI FAKULTET

**SILABUS**

Odsjek	Odsjek za psihologiju										
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<b>IP PSIHOLOGIJA SPORTA</b>										
Šifra/kod	FIL PSI 462	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	4 ECTS						
Ciklus studija	drugi	Semestar	prvi	Akademска godina	2019/2020						
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema										
Jezik izvođenja nastave	BHS										
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, redovni profesor									
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic-djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija								
Saradnik	Ime i prezime										
	Kontakt podaci		Termin konsultacija								
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____;	vježbe									
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Razvoj psihologije sporta i primjena psiholoških spoznaja na područje sporta. Odnos ličnosti i sporta. Značaj kognitivnih sposobnosti u sportu. Socijalna psihologija i sport. Motivacija i samopouzdanje u sportu. Uloga trenera. Komunikacija u sportu. Poremećaji hranjenja kod sportista. Psihološki činitelji u rehabilitaciji nakon ozljeda kod sportaša.										
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će dobiti temeljna znanja iz psihologije sporta, steci uvid u ulogu psiholoških činitelja u trenažnom procesu, sportskom uspjehu i neuspjelu, te se upoznati sa osnovnim principima savjetodavnog, edukativnog i istraživačkog rada sa sportašima.										
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti razviti kompetencija adekvatnog međoda pri procjeni ličnosti sportaša, te da će moći primijeniti spoznaje iz ovog područja u praksi. Prije svega očekuje se da će studenti biti potaknuti da razvijaju ovo područje i pokažu interes za izučavanje složenog života sportaša.										

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijska sedmica.
2.	Psihologija sporta:ciljevi, zadaci, metode istraživanja
3.	Odnos ličnosti i sporta u različitim sportskim disciplinama. Ličnost u spješnih i vrhunskih sportaša. Primjena modela ličnosti u procjeni ličnosti sportaša.
4.	Kognitivne sposobnosti kod sportaša. Uloga pažnje
5.	Razine pobuđenosti u različitim sportovima i razvijanje strategija prilagodbe u stanju povišene ili snižene pobuđenosti
6.	Kognitivno-bihevioralne intervencije (gostujući predavač)
7.	Studentske prezentacije naučnih članaka iz oblasti koja je obrađivana
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Motivacija i samopouzdanje
10.	Socijalna psihologija i sport (komunikacija; uzročne atrubucije u sportu)
11.	Socijalna psihologija i sport (struktura i dinamika u ekspnim sportovima; utjecaj publike na uspjeh u sportu)
12.	Razvoj sportske ličnosti kod djece i mladih: uloga roditelja i trenera
13.	Psihološka priprema sportaša: praktični rad
14.	Psihobiologija sporta i vježbanja
15.	Druga polusemestralna provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.	
-----	--

<b>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</b>	interaktivna nastava, praktične vježbe; terenski rad, studije slučaja																																				
	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																				
<b>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra  (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</b>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;"><b>R. br.</b></th><th style="text-align: center;"><b>Elementi praćenja</b></th><th style="text-align: center;"><b>Broj bodova</b></th><th style="text-align: center;"><b>Učešće u ocjeni (%)</b></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td><td>Prezentacije i/ili terenski rad</td><td style="text-align: center;">20</td><td style="text-align: center;">20</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center;"></td><td style="text-align: center;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td style="text-align: center;"></td><td style="text-align: center;">40</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td><td>Završni ispit</td><td style="text-align: center;"></td><td style="text-align: center;">0*</td></tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;"><b>Ukupno:</b></td><td style="text-align: center; vertical-align: bottom;"><b>bodova</b></td><td style="text-align: center; vertical-align: bottom;"><b>100%</b></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prezentacije naučnih članaka ili terenski rad (što će ovisiti o broju prijavljenih studenata za obaj izborni kolegij).</li> <li>• dva parcijalna ispita</li> <li>• završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom</li> </ul> <p>*Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	<b>R. br.</b>	<b>Elementi praćenja</b>	<b>Broj bodova</b>	<b>Učešće u ocjeni (%)</b>	1.	Prezentacije i/ili terenski rad	20	20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40	4.	Završni ispit		0*													<b>Ukupno:</b>	<b>bodova</b>	<b>100%</b>	
<b>R. br.</b>	<b>Elementi praćenja</b>	<b>Broj bodova</b>	<b>Učešće u ocjeni (%)</b>																																		
1.	Prezentacije i/ili terenski rad	20	20																																		
2.	Prvi parcijalni ispit		40																																		
3.	Drugi parcijalni ispit		40																																		
4.	Završni ispit		0*																																		
<b>Ukupno:</b>	<b>bodova</b>	<b>100%</b>																																			

	<p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaze u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Također, udovoljavajući kriteriju 55%. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</li> <li>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</li> <li>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</li> <li>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</li> <li>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</li> <li>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</li> </ul>
	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cox. R. H. (2005). <i>Psihologija sporta: koncepti i primjene</i>. Naklada Slap: Jastrebarsko.</li> <li>2. Bosnar., K., Balent., B. (2009). <i>Uvod u psihologiju sporta</i>. Priručnik za sportske trenere. Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</li> </ol>
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <p><i>Izvorni znanstveni i/ili stručni članci iz tekuće periodike.</i></p>

Two handwritten signatures in blue ink are present at the bottom right of the page. The top signature reads "Mločević" and includes the handwritten number "2.7.12". The bottom signature also reads "Mločević".



## SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovi anatomije i fiziologije CNS-a				
Šifra/kod	FIL PSI 115	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr Eldan Kapur	Kabinet: Medicinski fakultet Sarajevo E-mail: eldan.kapur@mf.unsa.ba Telefon: 033/665-949	Termin konsultacija	U dogovoru sa studentima
Saradnik	Ime i prezime	Kabinet: E-mail: Telefon:	-	Termin konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja	2	seminar	1	vježbe
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Anatomska i funkcionalna podjela nervnog sistema. Neuroanatomska terminologija. Orientacija u CNS-u. Elementi građe (neuron, neuroglija, sinapsa). Morfologija CNS-a. Pregled glavnih senzibilnih, motornih i senzornih puteva CNS-a. Vaskularizacija i ovojnica CNS-a. Cerebrospinalni likvor. Opšti principi organizacije perifernog nervnog sistema. Vegetativni nervni sistem.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Nervni sistem je jedan od najsloženijih sistema u organizmu sisara, sa vodećom integrativnom ulogom u regulaciji funkcija unutrašnjih organa i u korelaciji njihovog rada, tako da obezbeđuje funkcionisanje organizma kao harmonične cjeline. Uz to, on kontroliše motornu aktivnost, odnos jedinice prema vanjskoj sredini i ostalim organizmima koji u njoj žive, osnova je duhovnog i emocionalnog života i inteligencije. Studenti će se upoznati sa osnovama morfo-funkcionalne organizacije CNS-a, te sa važnosti pojedinih dijelova CNS-a u procesima koji vrše funkcije uskladivanja tj. koordinacije, a preko njih svrshishodnost i cjelevitost reagovanja u odnosu na okolinu. Studenti treba da se upoznaju o povezanosti svih dijelova nervnog sistema kao preduslov za daljnju nadogradnju i usvajanje znanja i vještina iz biološke psihologije.				
Ishodi učenja	Studenti treba da se upoznaju sa osnovama morfo-funkcionalne organizacije				

	CNS-a, te da savladaju osnove anatomije i fiziologije CNS-a, a najviše da razumiju povezanost svih dijelova nervnog sistema.
--	--

### Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica	
Datum		
1.	Podjela nervnog sistema. Neuroanatomska terminologija, elementi građe nervnog sistema (neuron, neuroglija, sinapsa). Funkcionalne karakteristike neurona. Neurotransport. Metaboličke karakteristike moždanog tkiva. Moždani krvotok.	
2.	Medulla spinalis (vanjska morfologija, siva i bijela masa), organizacija spinalnog nerva - pregled, anatomska podloga refleksnog luka.	
3.	Truncus cerebri, položaj, dijelovi, medulla oblongata (vanjska morfologija, organizacija sive i bijele mase).	
4.	Pons, mesencephalon (vanjska morfologija, organizacija sive i bijele mase).	
5.	Kapitalni nervi – pregled, vegetativni nervni sistem (podjela, principi građe, zone inervacije).	
6.	Cerebellum (položaj, vanjska morfologija, funkcionalna i podjela, građa malog mozga).	
7.	Funkcionalna anatomija kičmene moždine, moždanog stabla i malog mozga.	
8.	<b>Polusemestralna provjera znanja studenata</b>	
9.	Diencephalon (položaj i podjela, thalamus, morfologija i unutrašnja građa).	
10.	Epithalamus, epiphysis cerebri, metathalamus, subthalamus, hypothalamus, hypophysis cerebri (mofologija i unutrašnja građa). Uloge hipotalamusa i drugih dijelova međumozga.	
11.	Telencephalon (položaj i podjela).	
12.	Funkcionalna organizacija moždane kore. Viša nervna aktivnost (učenje, pamćenje, zaboravljanje, razmišljanje).	
13.	Limbički sistem, commissure i asocijativni putevi telencephalona, bazalne ganglike – morfo-funkcionalne karakteristike.	
14.	Putevi CNS-a – pregled.	
15.	<b>Druga polusemestralna provjera znanja</b>	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu	



	<i>Dodatakna</i> 1. Leonard, Kahle, Platzer: Priručni anatomski atlas, Medicinska naklada, Zagreb.
Napomene	

O. Tuce

Mladenov